

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 8 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tujo državo 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Sliši in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 5.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1912.

Leto XXV.

Kmetije — odprite oči!

Nesčetokrat so na naših shodih kmetje povedali, kako potrebno je, da bi se vpeljal poduk za živinozdravniške pomočnike. Vrednost živine na Kranjskem znaša zdaj nad 70 milijonov K. Živinozdravnikov je pa v deželi 16, med njimi pet deželnih. Par jih je med njimi zelo spretnih in ljudstvu priljubljenih; splošno pa gre o njih glas, da so predragi, da ne gredo radi na vsako prošnjo, pa tudi, da imajo premalo izkušnje za to, za kar bi morali biti.

Saj vsi vemo, da živinozdravniki le malo zdravijo živino, da so pravzaprav samo živinski policaji, ki po sejnih in kolodvorih pregledujejo živino in tam, pa tudi sicer najraje s tem delajo svojo službo, da kmeta sekirajo. Pa tudi, ko bi bilo vseh naših 16 živinozdravnikov na vrhu spretnosti in poštenosti, bi to za deželo splošno le malo pomenilo. Naj se primeri kaka nesreča, kjer je treba nagle pomoči, — porod, rana, napenjanje, ali naj kmet pusti bolno žival in gre ure in ure daleč iskat živinozdravnika, in še to na slepo srečo, ali ga bo dobil doma ali ne? Povsod imamo, hvala Bogu, može, ki se razumejo nekoliko na živinske bolezni in ki imajo zlasti za nevarne slučaje nekaj izkušnje. Pravzaprav bi moral vsak živinorejec imeti v tem oziru potrebno znanje. Koliko bolj prav bi bilo, ko bi imeli kmečki mladeniči priložnost učiti se te reči. Naučiti se da vse. In po pravici smemo reči, da bo gotovo kmečki fant z mnogo večjim veseljem poslušal tako šolo in res gledal, da se kaj nauči, kakor pa študent, ki gre z gimnazije študirat na Dunaj živinozdravništvo. Kmečkega fanta žene potreba do učenja, študenta pa gotovo v prvi vrsti samo skrb za boljši

kruh. Živinozdravniki zdaj zabavljajo zoper mazače; potemtakem bi morali biti sami za to, da se taki mazači, ki so pa velikrat bolj izkušeni, kakor oni, več nauče.

Na Nemškem, v Švici in tudi v Tirolih imajo že dlje časa šole za živinozdravniške pomočnike, ki prav dobro delujejo. Fantje se v razmerno kratkem času veliko nauče in silno mnogo koristijo živinorejcem. Naš deželni zbor je zavoljo tega dne 29. januarja 1910, torej pred dvema letoma, naročil deželnemu odboru, naj tudi za kranjsko deželo ustanovi kako tako šolo. Že takrat so bili slovenski liberalci proti temu predlogu, kakor so vedno proti vsemu, kar koristi ljudstvu. Ko se je predlog vseeno sprejel, se je pa začela hujskarija med živinozdravniki. Deželni odbor ni mogel izvršiti svoje naloge, ker ni dobil nobenega živinozdravnika, ki bi bil prevzel poduk v šoli. Nazadnje se je vendar posrečilo, da je pri enem kranjskem živinozdravniku zmagala ljubezen do ljudstva nad stanovsko sebičnostjo in se je pričel poduk za živinozdravniške pomočnike na Vrhniki, ki ima za prvo poizkušnjo trajati tri mesece. Kar se zdaj sliši o tem tečaju, je silno veselo. Fantje se z vso vnemo uče in o lepem uspehu smo že danes na jasnem.

Kdor ima kaj soli v glavi, bo rekel, da je to prav. Vsi kranjski živinorejci morajo biti deželnemu zboru in odboru hvaležni za to šolo, pa tudi vsi pametni ljudje. Samo živinozdravniki nečejo tega priznavati, kakor bi morala biti njihova veda nekaj skritega, skrivnostnega, o čemur bi nihče drugi nič vedeti ne smel, ali kakor bi bilo vse živinozdravništvo samo zavoljo njih. Take sebične stanovske misli so nespametne in se ne morejo držati.

Dne 17. januarja je v deželnem zboru

prišlo na vrsto poročilo deželnega odbora o imenovanju vrhniški šoli. In takrat se je zgodilo nekaj, kar moramo pribiti v »Domoljubu« in kar se mora tako razširiti po naši domovini, da ga ne bo živinorejca, ki bi tega ne vedel. Vzdignil se je v isti seji bivši poslanec — med tem je namreč deželni zbor razveljavil njegovo volitev — ljubljanski tržni nadzornik Ribnikar in je na vso moč pobijal šolo za živinozdravniške pomočnike in kričal, da ne sme nihče drugi zdraviti živine v nobenem slučaju, kakor samo živinozdravnik. Naši poslanci Jarc, Drobnič, Bartol, Hladnik, Matjašič, pa tudi veleposestnika Galle in baron Apfaltrern so mu dobro odgovarjali. Saj je že samo na sebi grdo, če kdo v deželnem zboru zastopa koristi svojega stanu. Ribnikarja niso volili živinozdravniki, marveč ljubljanski liberalci, ki menda nimajo za svojo glavno reč braniti sebično trmo živinozdravnikov. Pa to nas ne briga. Kar pa nas briga, in kar mora brigati vse kmečko ljudstvo naše domovine, je pa to-le: Ribnikar se je štelil kmetom za poslanca. On vodi takoimenovane samostalne kmete. On je glavni stebel pri »Slovenskem Domu«, ki ponuja liberalno kramo po kmetih. To si je treba zapomniti in to je treba tudi na vsa usta povedati, če se bo kdaj še kak Ribnikar upal na kak shod na kmete. Tu ne gre za nobeno napredno misel, za nobeno liberalno ali klerikalno reč, marveč edino za to, ali ni najumazanejši izdajavec svojega stanu in svojih lastnih koristi tisti kmet, kateri bi sovražnike umne živinorejce imel za svoje politične voditelje. Kmetje cele Evrope zahtevajo poduk v živinozdravništvu. Kdor se temu upira, je kmetov sovražnik. Morda bodo tisti kmetje, ki se jim ne smilijo

otroci, katere pohujšuje liberalstvo, ki jim ni nič za vero in cerkev, vsaj iz skrbi za svojo živino postali pametni in bodo pokazali liberalnim sleparjem, kar jim gre. Morda bodo zdaj izprevideali, kaj podpirajo v »Slovenskem Domu« in v njegovi stranki. Če so že liberalci, naj vsaj samim sebi ne pljujejo v skledo, naj v svoji najvažnejši gospodarski reči, — v živinoreji branijo svoje pravice in svoje premoženje. Ali pa hočejo morda dokazati, da med liberalcem in norcem ni nobenega razločka.

Političen pregled

AVSTRIJA.

Aehrenthal.

Poročali smo zadnjič, kako razburjenje je povzročil boj krščansko-socialnih poslancev proti zunanjemu ministru grofu Aehrenthalu, ki so mu očitali, da se da vse preveč vleči od Italije. Judovsko in tudi drugo nemško časopisje pa mu je v nasprotju s krščanskim pelo slavo. Sedaj so prišli tudi nemški politiki do spoznanja, da je politika grofa Aehrenthala, ki odbija Rusijo in celo Nemčijo, ki pa se zavzema za nezvesto Italijo, čisto zavozena. V svojem časopisju poudarjajo, da si ne bodo razmerja do zunanjega ministra vstvarili po judovskih listih, ampak v soglasju s koristjo svojega ljudstva. Da so nemški nacionalci nastopili proti židovskim listom in posredno proti zunanjemu ministru, je vzrok predvsem ta, ker je naša zunanja politika postala proti Nemčiji bolj mrzla, kakor je bila preje.

Časopisi prinašajo vesti, da je grof Aehrenthal bolan in da zato odstopi. Zadnja poročila trde celo, da je že podal demisijo.

Sestanek vladarjev.

V zvezi z našo zunanjo politiko so tudi glasovi, da se snidejo spomladi v Benetkah nemški cesar Viljem, laški kralj Viktor Emanuel in naš prestolonaslednik. Na ti konferenci naj bi menda uredili in utrdili razmerje med državami trozveze. Vendar se splošno zanikuje, da bi naš prestolonaslednik Fran Ferdinand šel v Benetke, res pa je, da obišče nemškega cesarja v Berlinu.

NEMČIJA.

Dne 25. m. m. so bile končane zadnje ožje volitve na Nemškem Razmerje odločilnih strank je sedaj sledeče. Centrum 93, leta 1907. (ko so bile zadnje volitve za državni zbor) 103; konservativci (verni protestantje) 43, l. 1907. 59; državna stranka 14, l. 1907. 25; socialni demokratje 110, l. 1907. 53; liberalna ljudska stranka 43, l. 1907. 49; nacionalni liberalci 47, l. 1907. 51; Poljaki 18, l. 1907. 20. Drugi mandati se razdele na manjše stranke.

Vlada je preje vladala s pomočjo centra, konservativcev, državne stranke in nekaterih drugih manjših strank. Sedaj pa te ne tvorijo več večine. Nasprotniki so si skoro enaki. Zato je čisto negotovo, kaj stori vlada, ki se je tudi pri volitvah vzdržala agitacije zase.

Nemški katoličani so izgubili deset poslancev. Zgodilo se je, kakor so katoličani sami pričakovali. Njihovi listi so to že davno prej izračunali. Proti njim so šli namreč v boj vsi, ki sovražijo katoliško ime, soc. demokratje in sodbodomiselci vseh različnih strank. Pri raznih ožjih volitvah so nastopili skupno in vrgli katoliškega kandidata. S tem pa so tudi liberalci sebi kopali jamo, zakaj na njihov račun je narasla soc. demokracija.

Ne smemo pa si misliti, da so nemški soc. demokratje po ti zmagi pokazali kako bojno razpoloženje. Ne, ampak pripravljeni so z vlado sodelovati in če treba glasovati za kanone in za nove ladje. Sanje po tisti nebeški državi, kjer bi bili vsi enaki, jih minevajo.

VOJNA.

Vojni stroški Italije.

Govorili smo že enkrat o tem, koliko stane Lahe vojna v Tripolisu. Gotova ta poročila sicer niso, ker se ne da natanko računati od zunaj, sami pa ne povedo. Neko poročilo pravi takole: V Tripolisu in Cirenajiki imajo sedaj Lah 109.389 vojakov in 6000 častnikov. Vojni stroški znašajo približno dnevno dva milijona lir (lira približno naša krona) in skupaj znašajo doslej, ne všteti stroškov za bojne ladje, 200 milijonov lir.

Lahi pričeli obsojati vojno.

Navdušenje za vojno je začelo v Italiji počasi pojemati. Veliki vojni stroški so začeli plašiti vse pametne Italijane. In kako tudi ne? Davki v Italiji so že zdaj tako strašni, da ženejo ljudstvo naravnost k izseljevanju. Laški kmet mora plačati na leto od vsake krave 2 inpol liri, eno liro od teleta, 2 inpol od osla, 4 lire od vsakega konja. Sol, kava, vse je obdavčeno v taki meri, kakor v nobeni državi drugje. Sploh se komaj dobi kak predmet, da ne bi bilo plačati od njega davkov. In letos je stala silne milijone tudi svetovna razstava v Rimu, ki se ni čisto nič izplačala. K temu se pridružijo še neuspehi na bojišču. Toliko časa se že mučijo, proglasili so že celo svojo nadoblast čez deželo, pa le ne morejo nikamor od morja. Če zapode v beg par sto Arabcev, pa se že poje glorijska po vsem svetu.

Zato so začeli večji italijanski listi drug za drugim napadati vlado, da je začela tako nevarno vojno brez prave priprave. Groze, da nastopijo poslanci v parlamentu proti ministrom, ki so zapletli državo v nepremišljeno vojno. Neapoljski list »Milano« piše na primer: Italija je nameravala kratko, slavno pustolovstvo, a zdaj mora izva-

jati z vztrajno potrpežljivostjo in z velikimi žrtvami osvajačno delo. Vojna mora Italijo finančno in vojaško uničiti. Finančni minister bo moral šteti za to vojno najmanj eno milijardo.

Francozi in Italijani.

Silno razburjenje je povzročilo to, da so laške bojne ladje zaplenile dva francoska parnika »Carthage« in »Mannube«. Na drugem so vozili Francozi 29 turških častnikov, ki so imeli seboj 250.000 frankov denarja. Francozi trde, da so to zgolj zdravniki in strežniki »Rdečega polumeseca«, ki se jih po mednarodnem pravu mora pustiti, da izvršujejo svojo službo. »Rdeči polumeseč« je namreč podobno društvu kakor pri nas »Rdeči križ«, ki ima namen v času vojne skrbeti za bolnike in ranjence.

Postopanje Lahov smatrajo Francozi za poniževalno in francosko časopisje kar najostreje napada Italijo. Tudi ljudstvo je razburjeno proti Lahom in v nekaterih krajih so se začele velike demonstracije proti Italiji. Že iz tega se vidi, da so vzeli Francozi stvar za zelo resno.

Tudi poslanci so v zbornici brž vprašali ministrskega predsednika Poancaréja (Poankaréja), kaj se je storilo za brambo časti francoske zastave. Minister je brž odgovoril in v daljšem govoru ostro obsodil laško postopanje, ki da je proti vsakemu mednarodnemu pravu. Zahtevali so od laške vlade, da v 24 urah izpusti zaplenjeni parnik, sicer bodo šli do skrajnosti.

Razume se, da so se Lah vstrašili in hitro obljubili, da se hočejo pogajati. Toda Francozi so jim odgovorili, da naj prej ladjo izpuste, potem se bo šele dalo govoriti. In ker so Italijani od Francije silno odvisni — vse svoje dolgove imajo pri Francozih — so se seveda čisto udali v svojo sramoto.

Pa pamet jih še ne sreča. Laške torpedovke so ob tuniški obali zopet ustavile francoski parnik »Savignone« in ga prisilile, da je odplul z njimi proti Tripolisu. To je znova strašno razburilo Francoze, ki Lahom že tako Tripolis malo privoščijo. Zahtevajo najstrožjega postopanja proti Italiji. Iz Toulona, (Tulón-a) glavne francoske vojne luke v sredozemskem morju, sta že odpluli radi tega dve križarici v tripoliške vode.

Lloydov parnik.

Tudi avstrijskim ladjam ne daje Lah miru. 22. m. m. je ustavila laška križarica Lloydov parnik »Bregenz« in ga preiskala. Italijanski častniki so zahtevali, da se jim izroči en potnik II. razreda in 13 potnikov III. razreda, češ da so turški častniki. Dunajski krogi sodijo, da je tudi to ustavljanje proti mednarodnemu pravu.

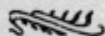
REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Mislilo se je že, da nastane na Kitajskem mir, ko se odpove rodbina Mandžu, zaradi katere so se začeli upori. Pa se je zopet vse spremenilo.

Mlažji principi te rodbine namreč se niso mogli sprijazniti z mislijo, da bi se za zmaj morali umakniti in so sklenili, da se vseeno branijo. Položaj je izpremenil Juanšikajev smrtni sovražnik, general Tihlian, ki se je približal iz Nankina. Ta hoče izpodrinuti Juanšikaja, ki je sedaj dejanski vladar in ki je pripravil Mandžuanca, da se odpoje. Tihlian ima na svoji strani vse mlađe prince in hoče voditi boj, dokler končno ne zmaga ena stranka.

Sunjatsen, ki je sedaj predsednik republike Kitajske in vodi upor, je že enkrat sklenil, da odstopi in izprazni mesto za Juanšikaja. Toda radi mešetarij z dvorom mu sedaj veliko ne zupa več in bi se mu umaknil le, če takoj prestopi k republikancem. Drugače hoče voditi republiko, dokler je vevlasti ne priznajo.

Sedaj vlada med vladnimi in republikanskimi četami premirje, ki pa v kratkem poteče. Stojita si nasproti dve jako močni armadi in bo prišlo do novih hudih bojov, če se ne sklene mir, ki pa ga splošno pričakujejo.

Kranjski deželni zbor.

V seji dne 25. januarja so poslanci S. L. S. vložili sledeče predloge:

Dr. Zajc predlaga spremembo zakona o varstvu ptic.

Prof. Jarc predlaga ustanovitev ženske trgovske šole.

Dr. Žitnik vložil predlog, naj država dovoli tranjski deželi primerno odškodnino z ozirom na sgradbe kanalov po severnih deželah.

Posl. Matjašič predlaga, da se vino-tradnikom v občinah Radovica in Drašiči doli brezobrestno posojilo.

Posl. Lavrenčič predlaga, da naj deželni odbor razsodi o pravnem značaju premoženja me-ljanske imovine v Kamniku.

Vsi ti predlogi, kakor tudi predlogi deželnega odbora se odkažejo odsekom. Poročali bomo o njih, ko se bode iznova obravnavalo o njih.

Zabret želi, da se državna cesta iz Kranja v Kokro popravi in zagotovi nov most čez Kokro.

Matjašič pa hoče od g. dež. predsednika vedeti, zakaj nekateri posestniki v Radovici in Drašičih niso dobili podpore, dasi so bili po toči oškodovani.

Na mesto odstopivšega dež. odbornika dr. Tavčarja je bil izvoljen za odbornika dr. Triller. Izvolitev poslanca Vehovca se odobri.

Daljša razprava se razvname o poročilu verifikacijskega odseka, da se izvolitev ljubljanskih poslancev

Reisnerja in Ribnikarja

se odobri.

Pri tej stvari se ni šlo prav nič za osebo Reisnerja in Ribnikarja; Ljubljana naj ima take poslance, s katerimi se namerava najbolj postaviti. Šlo se je samo za to, ali sta bila pravilno ali ne pravilno izvoljena. Deželni odbor je podal dokaze, da se je volitev vršila na nepostavni podlagi in zaradi tega je odsek sklenil, volitev obeh poslancev razveljaviti. Mestni magistrat, ki je vodil volitve, ni priznal volivne pravice osebam, ki v Ljubljani davek plačujejo, in zato je izgubilo volivno pravico kakih 600 oseb, ki po duhu zakona imajo tudi v Ljubljani volivno pravico za deželni zbor. To postopanje je odobrila tudi deželna vlada. Večina deželnega zbora pa je pokazala, kako se mora razlagati v bodoče volivni red in je gotovo pripravljena, razveljaviti vsako izvolitev, ki bi se kdaj vršila na isti ne-

postavni podlagi, kakor se je vršila volitev gori omenjenih poslancev.

Razume se, da liberalci tega niso veseli in na vse moč govorijo, da imajo oni prav. Načelnik kluba liberalnih poslancev dr. Tavčar je šel prvi v boj za Ribnikarja in Reisnerja. On misli, da najbolj zadene, ako se zaleti v dr. Kreka. Kakor se vidi, mu je Krek v mislih podnevu in ponoči. Dr. Tavčarju se zdi razveljavljenje nasilno in nepostavno. In če bi sam sv. Duh prišel in govoril z ognjenim jezikom, bi ne pričel večine, tudi dr. Kreka ne. (Dr. Krek: Ta opazka je preneumna! Kaj sem vam pa jaz naredil!) Večina ima pravico porabliti svojo moč ter mora stati na postavni podlagi. (Ravno zato razveljavlja izvolitev, ker stoji na postavni podlagi!) Dr. Krek je baje neke rekel, da je vse pravica, kar večina hoče. Temu slovesno ugovarjam. (Dr. Krek: Kje sem to govoril?) Dr. Tavčar: Pisalo se je, če pa niste govorili, ne velja kar sem rekel! Mar bi bil mož prej premislil, predno kaj neresničnega zine, da bi ne bilo treba preklicevati svojih trditve! Med govorom dr. Tavčarjem je bil naenkrat ves vroč postal posl. Višnikar. Menda je začutil, da tudi sam ne sedi na postavni podlagi v zbornici. Ušla mu je beseda: lumparija. Ko se ga je prijel, se iz začetka ni hotel spomniti na to besedo, a iz zapisnika se je dokazalo, da je rekel. Zato ga je deželni glavar ukoril rekoč: Ta izraz je neparlamentaren. Pokličem Vas k redu in ako se še kdaj kaj takega zgodi, vas bom izključil. Dr. Tavčar: Če bi bil ta medklic izgovorjen, ga tudi jaz obsojam.

Potem je dr. Triller nastopil in je razlagal volivni red po svoje. Rotil je večino, da naj uboga njega, ker ima on prav. Potem se je pa zgodilo še nekaj, kar se menda ni zgodilo še v nobeni zbornici na svetu, da je stranka, ki je v opoziciji, pravila, da naj vlada ne razpusti deželnega zbora. Obrnil se je na deželnega predsednika, rekoč: Deželni predsednik pa naj vzame na znanje, da naša stranka odklanja razpust deželnega zbora, ker hoče delati. (Dr. Lampe: Obrekovati!) Z liberalno stranko potegnejo tudi Nemci, v katerih imenu govori dr. Eger. Na vse ugovore nasprotnikov odgovarja

dr. Pegan.

Tu se ne gre za izpremembo volivnega reda, ampak za to, ali naj za Ljubljano ne velja to, kar velja za celo deželo. Dr. Tavčar je popolnoma prezrl, da za deželo velja določba, da imajo volivno pravico v zmislu § 6. b) občinskega reda tudi tisti, ki v občini ne stanujejo, a davke plačujejo. Bila bi velika krivica, če bi za Ljubljano ne veljalo, kar velja za celo deželo. (Veliko pritrdjevanje pri večini, ugovori pri manjšini.) Ljubljanci, ki v okolici plačujejo davke, se tam občani, zakaj bi okoličani, ki v Ljubljani davke plačujejo, ne imeli te pravice? (Veliko pritrdjevanje pri večini. Ugovori pri manjšini. Dr. Triller: Diplomato naj dá nazaj! Glavar zvonil. Dr. Lampe: Vsak ima svoj paragraf! Veselost. Glavar zvonil.) Prosim, jaz imam svoje pravno prepričanje, vi pa svoje, to je sporna stvar in zato je grdo, kar je nekdo zaklical, naj diplomo vrnem. Naj jo on prej, potem mu jaz sledim. V verifikacijskem odseku je bil tudi od vaše strani jurist, jurist narodno-napredne stranke pa je rekel, da je v enakem slučaju razsodilo upravno sodišče. (Veselost.) Naj dá on diplomato nazaj! Zakaj ta stvar sploh ne spada v upravno sodišče, takega slučaja pa sploh še ni bilo. Kar se pa tiče ostalih članov verifikacijskega odseka, menim, da imajo naši kmečki poslanci isto pravico do svojega pravnega naziranja kakor advokati! (Viharno odobravanje.) Poročevalec se peča s postavo, in pravi, da če je med kakimi paragrafi kako nasprotje, se je treba vprašati za zmisel cele postave, ne pa mrcvariti posamezne besede. (Tako jel) Kar se tiče pomisleka dr. Tavčarja, se, ako predlog sprejmemo, volivni okraj prav nič ne izpremeni, ampak se le število volivcev poveča. (Pritrdjevanje pri večini.) Poročevalec dokazuje na besedilu zakona, da se je tudi g. dr. Triller zmotil. Besedilo, za katero se gre, se bistveno drugače glasi, kakor je dr. Triller citiral. (Veselost. Dr. Triller skrajno razburjen, dviga roke in kliče: Sramota! ter podobno. Dr. Tavčar prime dr. Trillerja za roki in ga vleče nazaj in miri. Glavar zvonil.) Poročevalec navaja potem več slučajev, ko je parlament v slučajih, ko se njegovo pravno naziranje ni krilo z onim držav. sodiščem, sklenil po svoje. Kar sme parlament, sme tudi mi. Poročevalec navaja iz dotičnih razprav v parlamentu, da je parlament izjavil, da

spadajo take volivne stvari popolnoma v njegovo kompetenco, da je to njegova notranja zadeva, v kateri razsoja kakor on hoče. To velja tudi za nas v tem slučaju. (Veliko pritrdjevanje pri večini.) Vi ste klicali, da bomo šli, ako predlog odseka sprejmemo, domov z zavestjo, da smo zakon lomili. Jaz pa pravim, da če bi sklenili drugače, kakor je odsek predlagal, tedaj bi bili res prelomili zakon! (Veliko odobravanje in ploskanje pri večini.)

Pri glasovanju je bilo 23 glasov za razveljavljenje in 19 glasov proti. Ribnikar in Reisner se pripravljata na odhod. Liberalni poslanci vpijejo: »Živla poslanca Ljubljane! Na svidenje!« Dr. Lampe: Pa še en liter vina! (Veselost.)

Nova občina Sela pri Šumberku.

Občina bo obsegala vso farno. Odsek predlaga: Davčna občina Sela pri Šumberku z vasjo Babna gora, spadajočo sedaj k davčni občini Knežja vas, se izloči iz krajne občine Dobrnič in ustanovi kot samostojna občina Sela pri Šumberku. Se soglasno sprejme.

Nato se na predlog ustavnega in občinskega odseka sklene razdružitev sedanje občine Mošnje in ustanovitev novih občin

Mošnje, Leše in Ljubno.

Krajna občina Mošnje se razdruži v tri samostojne krajne občine z imeni Leše, Ljubno in Mošnje, od katerih bode občina Leše obsegala davčno občino Leše in nova občina Ljubno davčno občino istega imena, občina Mošnje pa davčne občine Brezje, Mošnje in Otok. Se soglasno sprejme.

Odobrilo se računski zaključki za leto 1910, in sicer: posojilnega zaklada, prisilne delavnice, gledališkega zaklada, garancijskega zaklada dolenske železnice, ustanovnih zakladov, deželno-kulturnega zaklada, muzejskega zaklada, normalnošolskega zaklada, grškega zaklada, pokojninskega zaklada okrožnih zdravnikov ter bolniškega, blazničnega, porodniškega in najdeniškega zaklada. Ob tej priliki je poročevalec, Pogačnik povedal, da zdravniki vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti. Uprava je vzorna, ker so se dohodki za 34.000 K zvišali, a stroški znižali za 16.691 K, kakor je bilo proračunjeno, dasi je bilo 300 bolnikov več kakor prejšnje leto. Prihranilo se je tudi pri kurjavi. Leta 1908. je kurjava stala 55.000 K, leta 1910. le 47.000 K in kakor se kaže bo leta 1911. veljala le 42.000 K.

Deželni cestarji.

Poročevalec dr. Žitnik predlaga glede ureditve plač in starostne preskrbe deželnih cestarjev sledeče:

Cestarji se razvrste v tri kategorije.

1. kategorija dobi mesečne plače 50 kron, 2. kategorija 55 kron, 3. kategorija 60 kron.

V vsako kategorijo se uvrsti ena tretjina cestarjev po službeni dobi in sposobnosti in pomaknejo iz ene v drugo po razmerju službenih let, sposobnosti in vedenju.

Starostna, oziroma invaliditeta preskrba se določi od 12 K do 30 K mesečno po razmerju službenih let (10—40 let).

Vdovam se prizna polovica, sirotam ne glede na njih število do 16. leta mladoletja in polovičnem znesku vdovske preskrbine.

Nadalje se deželnemu odboru naroča, da sporazumno s cestnimi odbori izdela poslovnik za deželne cestarje.

Tisti trapasti liberalci po deželi, ki zajemajo svojo modrost iz »Slovenskega doma«, se hudojujejo na našo stranko, ker hoče dati nekoliko priboljška cestarjem, a njihov poslanec dr. Novak se pa v zbornici razkorači in vpije, zakaj se cestarjem višje plače ne dá. Spodtika se tudi nad tem, ker se zahteva od cestarjev lepo vedenje.

Odgovor na liberalne hujskarije.

Dr. Lampe: Čudim se, da se je oglašil pri točki, ko se gre za izboljšanje plač nižjim uslužbencem, gospod iz narodno-napredne stranke. (Veselost.) Popularno je višje plače zahtevati, toda stvar je ta, da; kadarkoli kaka resna stranka v tem oziru pride s kakimi izvršljivimi predlogi, pride za njo neresna stranka. (Tako jel) in zahteva nekaj, kar je neizvršljivo. Na ta način so izvestne stranke v parlamentu pokopale uradniško predlogo. To je gola demagožija. (Pritrdjevanje.)

Kdo pa se je briga za deželne cestarje, dokler nismo mi prišli? (Tako je!) Ko so liberalci moč imeli, bi bili lahko stanje cestarjev izboljšali, pa niso nič storili! Če bi jaz hotel povedati podrobnosti, ki jih vem iz tistega časa, ko so v cestnih odborih imeli govoriti liberalni magnati, bi marsikaj lepega izvedeli, izvedeli bi n. pr. da so tistih par soldov, ki so bili za cestarje namenjeni, tisti gospodje večkrat sami v žep vtaknili! (Čujtel) Danes so cestni odbori v poštenih rokah in se bo pazilo na redno delovanje. Sicer pa se mi čudno zdi, da prihaja predlog, naj še več izdamo, iz tistih klopi, kjer se nam vedno očita, da zapravljamo denar. (Nemir na narodno-naprednih klopih.) Gospod Novak, jaz vas zagotavljam, da s svojimi predlogi nobenega cestarja ne boste na svoj lim vlovili. Dr. Novaku ni všeč lepo vedenje. (Dr. Novak: Spovedne listke.) Kar se spovednih listkov tiče, ste vi, g. dr. Novak, še v srednjem veku (Veselosť) in jaz mislim, da ne bomo sploh dočakali, da bi se kdaj narodno-napredna stranka iz srednjega veka izklopala. (Ponovna veselost.) Jaz nisem v deželni upravi še nobenega spovednega listka videl. (Veselosť.) Prosim, pregledajte vse akte, jih je cele kupe v registraturi, in če najdete kakšen spovedni listek, ga bomo v okvir dali (Velika veselost) in ga obesili v klubovi dvorani narodno-napredne stranke. (Burna veselost.) Kar se tiče lepega vedenja, zahtevamo to, kar se od vsakega deželnega uslužbenca zahteva, poštenost in vestnost. V tem oziru se bo morala cestarska služba temeljito reorganizirati in napraviti pragmatika. Mi stojimo na stališču, da je dober delavec vreden dobrega plačila.

Poročevalec dr. Žitnik zavrača trditve dr. Novaka. Dokaže, da dr. Novak poročila ni prebral. Cestarska služba je bila dozdaj popolnoma neurejena in za cestarje skrajno slabo preskrbljeno, zdaj je vendar napravljena reforma. Kar se tiče zahtev dr. Novaka, naj mi pa navede vire. (Dobro!)

Predlogi se sprejmejo.

(Dalje prihodnjič.)

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

Jelico je prijel za roko, Vidi pa ponudil svojo. T. esoe ihtenje se je izvilo iz njenih prsi, ko so stopili na cesto in zagledali sosedovo hišo.

Gospa Zakotnikova je nemudoma prihitela iz kuhinje, ko je čula prihajati Milanoviča, in začudeno je nekaj časa pogledovala zdaj njega, zdaj njegovo spremljevalko.

»Gospa Štefičeva bi nekaj časa rada stanovala pri vas,« izpregovori Milanovič. »Gotovo boste tako prijazni, da uredite zanj eno ali dve primerni sobici.«

Vida je bila docela izmučena in se je vsa onemogla zgrudila na stol. Milanovič je vžil v kupico nekoliko vina in ji ga ponudil, a ta je odklonila in se trudila, da bi zadušila jok.

»Ah, ljuba moja, potolažite se vendar in ne ženite si tako k srcu svoje usode,« jo je tolažila gospa Zakotnikova. »Vse se bo zopet ob njilo na bolje, za dežjem bo zopet posijalo prijetno solnce. Dokler boste pa pri nas, se vam ne bo godilo slabo; stregli vam bomo, kolikor bomo mogli.«

Milanovič je molče poslušal ljubez-

njive besede. Bolj kakor kedaj je v tem trenutku občutil steno, ki se je dvigala strmo med njim in njegovo ljubljeno ženo. Živo je občutil pa tudi svojo sveto dolžnost, skrbeti za njeno čast, njeno dobro ime. Neizrečeno ga je bolela misel, da je sedaj žena drugega, da on zani o ne živi več, a nesreča in beda sia jo bila v njegovih očeh tako posvetila, da se mu je njegova koprneča ljubezen zdela grešna. Njegova krepka, značajna volja je zmagala nad razvnetimi čustvi srca, prijel je Jelico za roko in potrt odšel z njo v nasprotni konec sobe.

Gospa Zakotnikova si je med tem dala opraviti z Vido. Z glave ji je vzela klobuk in ji vse uravnala tako, da je mogla udobno počivati v naslonjaču, pri tem jo je pa seveda neprestano ljubeznivo tolažila in bodrila.

»Tako, draga moja,« je rekla in ji potisnila za hrbet mehko blazino, »sedaj izpite najprej požitek vina, to vam bo dobro storilo. Da, da, zemlja je solzna dolina, to je resnica! — In možje, da ti nesrečni možje, to so največja nadloga na svetu; tudi jaz bi vedela o tem marsikako bridko! Vendar, ljuba sosedo, prijatelj, res pravi, odkritosrčni prijatelj je pa tudi kakor topel solnčni žar za ek zmrzujočemu človeku, in glejte, takega prijatelja ste našli v osebi gospoda Matka. Sam ljubi nebeski Oče vam ga je poslal.«

Vida je v začetku poslušala brez vsega zanimanja, ne da bi se zganila, sedaj so se ji pa naenkrat vile po licih debele solze in bridko jokajoč je jela tožiti:

»Moj Bog, zakaj je moralo z nami priti tako daleč! Izgubila sem dom, izgubila vse, in v največji bedi nas je zapustil še oni, ki je prisegal, da hoče biti naš varih — o, to me bo umorilo, to presega moje moči! O Bog, o Bog, kako trdo nas kaznuješ!«

»Tako pa vendar ne smete govoriti, gospa Vida,« je zopet tolažila gospa Zakotnikova. »Saj niste zapušteni, kakor mislite, dokler sva še go pod Matko in jaz pri življenju. Ako bodete pa — ne vzemite mi te besede za zlo, kajti gotovo vas ne nameravam žaliti, še manj pa ženo ščuvati proti možu, Bog me varuj kaj takega — a rečem vam, če bodete kljub temu, da imate naju dva, še vedno jokali za svojim ničvrednim ubeglim možem, ki vas je v največji bedi pustil na cedilu, tedaj moram reči, da vas nikakor ne razumem. Vse vas pomiluje, kajti vsakomur je dobro znano, kakšno življenje ste imeli pri nesrečnem pijancu in zapravljivcu. Če prav se sliši nekoliko trdo in kruto, a jaz bi na vašem mestu zahvalila Boga, da me je oprostil nadloge in bi ga prosila, naj mi ga nikdar več ne vrne nazaj.«

Mnogokrat v življenju se dogodi, da kaka brezpomembna in v naglici izgovorjena beseda ali oporaba zadene resnico, kakor v neki slutnji naznani bližnji dogodek. Tako je bilo tudi tukaj. Komaj je bila gospa Zakotnikova izgovorila zadnjo besedo,

kar se v naglih sunkih oglasi hšni zvonec. Le človek v največji razburjenosti je mogel tako zvoniti. Gospa Zakotnikova je prebledela. Trdno je bila prepričana, da ne more biti nihče drugi, kakor Štefič, ki se je pijan vrnil domov in išče ves razjarjen svojo ženo, katere ni dobil doma.

Vida je prestrašena dvignila glavo in čudovita mešanica sovraštva, strahu in studa, ki jo je razodevalo njeno blede obličje, je pričala, da je bila tudi ona enakih misli.

Gospa Zakotnikova je zbrala ves svoj pogum in šla odpirat. Komaj je odprla vrata, kar plane v vežo Štefičeva služkinja Marta, kričaje na ves glas:

»Ah gospa, gospa! Kolika nesreča! — Gospod zobozdravnik je utonil! Moj Bog! Moj Bog! Kje je pa vendar naša gospa? Tu je mož, ki je prinesel žalostno novico.« S temi besedami je prišla dotičnika za rokav in ga vlekla za seboj. Ta se ji je pa iztrgal in vprašal gospo Zakotnikovo, ki ga je vsa preplašena debelo gledala:

»Ali ste vi gospa Štefičeva?«

»Ne, to so gospa Zakotnikova!« je vpila razburjena Marta.

»Saj ste vendar rekli, da je vaša gospa tukaj!« se je obregnil oni jezno.

»No, boste videli, da je res tukaj!«

»Za Boga, kaj se je pa vendar zgodilo?« je vp ašala sedaj gospa Zakotnikova, ko si je toliko opomogla, da je zopet mogla govoriti.

»A, ka!« je odgovoril mož mrko. »Danes zjutraj ob šestih so našli v reki zunaj trga truplo zobozdravnika Štefiča in sedaj leži v mrtvašnici; to imam naznaniti njegovi soprogi.«

»Gospa Zakotnikova! Gospa Zakotnikova! Hitro, za božjo voljo!« se je v tem trenutku začul iz sobe Milanovičev obupni glas.

Gospa je vsa zasopljena planila v sobo in zagledala, kako je Vida v nezavesti ležala na zofi, Milanovič pa je klečal poleg nje.

»V sobo se je čulo, kar ste govorili zunaj na hodniku,« je izpregovoril smatnobled. »Bog daj, da bi jo ta nov udarec ne stal življenja. Prosim, ostanite nekoliko časa pri njej, gospa, kajti govoriti moram z možem zunaj!«

Ko je stopil iz sobe, je bil sel že na cesti. »Čujte! Samo en trenutek!« je klical Milanovič in tekal za njim. »Ali je resnica, kar ste poročali?«

Mož se je obrnil, pogledal Milanoviča od nog do glave in odgovoril: »Brezdvomna resnica. Na lastne oči sem videl mrtvo truplo. Prenesli so ga v mrtvašnico. Zdravnik je dognal, da je moralo celo noč ležati v vodi.«

»Celo noč?«

»Nek delavec, ko je šel zjutraj na delo, ga je našel in potegnil iz vode. Vsi, ki so ga videli, so ga takoj spoznali. Gotovo je moral biti dobro natrkan, da je zagazil v vodo, saj cesta je široka dovolj. Zdravnik me je poslal, naj sporočim Štefičevim to novico. Zbogom.«

Milanovič ni vedel, ali bdi ali sanja. Kar temno se mu je delalo pred očmi. Kakor okamenel je stal sredi ceste in strmo zrl predse v tla. Toda kmalu se je spomnil zopet Vide in se vrnil v hišo.

»Počasi bo boljše,« je šepetala gospa Zakotnikova, ki je dvignila Vidine roke in iz polnih pljuč pihala njeno mrzlo belo čelo. »Kakšna nesreča zopet, gospod Matko! Skoraj ne morem verjeti, da bi bil v resnici mrtev!«

»Pst!« je zašepetal Milanovič.

Vida je odprla oči in jih nezavest-

no uprla vanj. Omočil je svež robec v hladno vodo in ji ga položil na čelo. Jelica je stala pri oknu, odkoder je resnobno in boječe zrla svojo mater.

»Kaj je vendar z menoj?« je mrmrala Vida in skušala vstati. »Ali se ni zgodilo nekaj groznega, strašnega? — Ah, — saj vem — Filip je mrtev!«

Kakor krč jo je pograbil spomin na to, kar se je bilo zgodilo in skoraj s kričečim glasom je govorila poslednje besede.

»Tiho, tiho, draga moja, potolažite se in ne govorite sedaj o tem; utegnilo

bi vam škodovati,« je prosila gospa Zakotnikova s pomirjevalnim glasom.

»Jelica, kje si?«

Milanovič je pripeljal deklico. Mati jo je krčevito objela in začela glasno jokati.

»Hvala Bogu, da vsaj joka!« je govoril potihlo Milanovič in se odmaknil nazaj k oknu. Medtem namreč, ko je ležala v nezavesti, ga je plašila in mu stiskala srce strašna misel, da ji bo počilo srce, ako ne bo našla v solzah duška in olajšave.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Deželni zbor kranjski ima danes, dne 1. februarja, že svojo četrto sejo v tem zasedanju. O njegovem plodonosnem, le blagru dežele in nje prebivalstvu posvečenem delu poročamo obširno na uvodnem mestu. Kdor hoče prav ceniti to delo, naj temeljito prebira poročila iz kranjskega deželnega zbora, ker le na ta način si je možno ustvariti o njem jasno sliko. Razun glavnih sej se vrši vsak dan še tudi po ena ali več odsekovih sej, kjer se reši mnogo nadrobnege dela.

Naši poslanci za pravice ljubljanskih okoličanov. Znano je, da pri zadnjih volitvah za ljubljansko mesto ni smel voliti okoličan, akoravno plačuje svoj davek tudi v mestno blagajno. Naši poslanci so takoj tedaj povzdignili svoj glas in ugovarjali takemu preziranjju pravic ljubljanskega okoličana. Ker se pa vlada tedaj ni ozirala na ta ugovor, so naši poslanci sedaj v zbornici storili vso svojo dolžnost. Dejali so, da ljubljanska poslanca Reisner in Ribnikar nista pravilno izvoljena, in niso hoteli potrditi njune izvolitve. Tako so liberalci izgubili zopet dva izmed svojih mož. Sicer jih imajo pa za tako »delavnost«, kakoršne je zmožen stari liberalizem, še itak dovolj.

Obrtniki in trgovci. Liberalna agitacija za volitve v trgovsko in obrtno zbornico je tako lažnjiva in strastna, kakor ponavadi za vsake volitve. Sedaj velika, široka usta »za obrtnike«, po volitvah pa figo. Vsak obrtnik, ki sploh kaj čita, ve, da se je delo za obrtni stan v deželnem odboru šele tedaj pričelo, ko je prišla na vrh Slovenska Ljudska Stranka; ta je šele tisto malo svotico 10.000 K, ki jo je prejšnja liberalna večina imela v proračunu za razvoj obrti, takoj povišala na 80.000 K in da le njena zasluga bo, če pride do velike obrtne razstave na Kranjskem. V trgovski in obrtni zbornici, kjer imajo liberalci prvo besedo, pa za trgovce in obrtnike tako delajo, da gre od izdatkov 75.131 K za liberalne uradnike in pisarno 54.531 K! Ni čuda, da bi liberalni uradniki v trgovski in obrtni zbornici to udobno

življenje radi nadaljevali, volilci bi pa morali biti presneto neumni, če sedaj ne pomedejo.

Pozor ključavničarji, kleparji in kovači. Pred volitvami v trgovsko in obrtno zbornico poizkušajo liberalci natresti peska v oči ključavničarjem, kleparjem in kovačem. Pred volitvami razpošiljajo okolu listke na »obrti ples« v Ljubljani in listke, na katerih pišejo, da hoče neki »pripravljalni odbor« sklicati »tekem treh mesecev« v Ljubljano strokovni shod »združenih ključavničarjev, kleparjev in kovačev na Kranjskem«. To so razposlali radi tega, da so mogli priložiti obrtnikom obenem tudi listke, v katerih se ti obrtniki pozivljejo, naj glasovnice za trgovsko in obrtno zbornico pošiljajo liberalnemu agitatorju, ključavničarskemu mojstru Ivanu Pustu. Ta mož zna tako »organizirati«, da je njegova delavnica vsa razorganizirana. Za obrtnike bi bilo jako slabo, če bi tako skrbeli za svojo obrt, kakor skrbi gosp. Ivan Pust. Torej nihče naj ne pošlje glasovnice liberalnemu agitatorju Ivanu Pustu. Nadalje se bere v dotični okrožnici sledeče: »Pripravljalni odbor je sklenil, ustanoviti zalogo železnine in strojev ter skladišče za izgotovljeno delo.« Tu moramo obrtnike resno svariti pred takimi poizkusi ljubljanskih liberalcev. Menda jim še ni iz spomina »Glavna posojilnica«, pa tudi ljubljanske čevljarje lahko vprašajo, kam jih je ravnokar pripeljalo z njihovo surovinsko zadrugo liberalno gospodarstvo. Napram liberalnim »gospodarjem« je treba skrajne previdnosti, zato vsem obrtnikom enkrat za vselej priporočamo, da se glede stanovske organizacije ozirajo samo na to, kar bodo dobili od deželnega zavoda za pospeševanje obrti. Ta zavod bo preskrbel tudi ključavničarjem, kleparjem in kovačem za resnično in koristno organizacijo, nanj lahko res zaupajo, od njega lahko pričakujejo dejanske podpore ne praznih obljub, liberalni agitatorji pa poznajo samo — volitve in konkurze.

Obrtniki in trgovci pazite, da Vas ne osleparijo. V kratkem bodele dobili glasovnice in legitimacije po pošti. Liberalni agitatorji bodo takoj k Vam prileteli in

Vam lagali, da pobirajo glasovnice za Slovensko Ljudsko Stranko. Bodite previdni in dajte glasovnice in legitimacije samo zanesljivim našim ljudem, o katerih ste prepričani, da bodo poslali glasovnice in legitimacije v prave roke.

Kranjska deželna banka je pričela poslovati v ponedeljek, dne 29. m. mes. Bančni prostori so v deželnem dvorcu, vhod iz Gosposke ulice. Ob priliki otvoritve je bila sveta maša v uršulinski cerkvi. Bog daj novemu zavodu, ki so ga poklicali v življenje naši poslanci, vse svoj blagoslov!

Ljudski oder igra na Svečnico, dne 2. februarja, ob pol 8. uri velezanimivo burko »Pri belem konjičku«. Kdor se hoče res nasmejati in za predpust pošteno zabavati, naj pride! Gostoval bo v glavni vlogi g. Anton Verovšek, ki je naravnost neprekosljiv v tej vlogi. Vstopnice se dobivajo v predprodaji v Katoliški Bukvarni.

»Bogoljub« št. 1 je na razpolago le še v par izvodih, akoravno smo je natisnili 21.000. Prosimo torej vse, ki jo morejo utrpjeti ali pa vedo, da jo lahko pogreši kak prijatelj ali znanec, naj nam jo blagohotno dopošlje, da moremo z njo postreči mnogim novim naročnikom, ki se še vedno oglašajo. Gotovo naj jo pa vrne vsak, ki se v prihodnje ne misli naročiti na »Bogoljuba«, ker ga bomo sicer smatrali za rednega naročnika in plačnika.

Odpravljeni prazniki. V goriški nadškofiji se odpravijo sledeči prazniki: Svečnica, Oznanenje in rojstvo Marije Device, velikonočni ponedeljek, binokostni ponedeljek, sv. Stefan po Božiču in sv. Jožef. Vsi drugi prazniki ostanejo. Ostane tudi praznik sv. Rešnjega Telesa. V ljubljanski škofiji bomo letoš Svečnico praznovali po starem. Tozadevno ostane do objave pastirskega lista v ljubljanski škofiji vse kakor je bilo.

Zlata poroka V nedeljo, dne 28. m. mes., sta obhajala na Brezjah cerkovnik Gašper Fišter in njegova žena Marija zlato poroko. Jubilant je v 83. letu.

Udeležil se je bitke leta 1859 pod Radckijem. Te slavnosti se je udeležila tudi ovsiška fara. Vsi svatje, katerih je bilo do 65, so bili v narodnih nošah,

Pri svatovščini umrl. Posestnika sin Franc Verbič iz Smlednika je obhajal v sredo, dne 24. m. m., svojo poroko. Ko se je drugi dan opoldne svat, 43letni posestnik Matija Jenko, od gostov poslovil, se je naenkrat zgrudil pod mizo mrtev. Zadel ga je kap.

Roparski napad. Dne 8 m. m. zvečer sta posestnika Jožefa Majdiča iz Pečnika, občina Podgorica, na cesti med Zalogom in Dol. Zadobrovo v gozdu napadla dva napadalca in zahtevala od njega denar. Majdič pa je potegnil žepni nož in zadal enemu izmed fantov tak udarec, da se je takoj zgrudil. Drugega se je pa tudi rešil. O napadalcih še ni sledu.

Po 12 letih odkrit umor. Pred dobrim tednom so našli v »Zaletovem bruhu« na Kokrici nad Kranjem strohnelo človeško truplo, od katerega so ostale samo še kosti in zraven njega nož srednje velikosti. Ljudje sumijo, da je to truplo Andreja Šenka, po domače Rajžarja, iz Predoselj, ki je pred kakimi 12timi leti na dosedaj še nepojasnjen način izginil. Šla sta takrat s sinom Andrejem na semenj v Radovljico, a domov se je vrnil sam brez očeta. Med tem časom je bil sin že dvakrat v Ameriki, zdaj pa se je slučajno zopet povrnil domov. Orožniki so ga prijeli, da sodnija dožene, kako je z najdenimi kostmi.

Uboj. Delavci Čeh, Merc in Repej v Spodnjih Hočah blizu Maribora so skupaj popivali in se končno sprli. Iz prepira je nastal pretep in Merc in Repej sta Čeha tako pretepla, da je ta par dni na to umrl.

Pri vožnji ledu ponesrečil. Te dni je peljal hlapec Jože Čebul z ledom obložen voz iz Lave proti Celju. Na nekem zmrzlem polzskem mestu mu je spodrsnilo in je padel med konje tako, da je šel voz čez njega. Obležal je nezavesten. Naslednji dan je umrl v celjski bolnišnici.

Zopet nesreča v gozdu. Na Ovčjaku, eraričnemu gozdu v Idriji, so drvarji dne 26. m. mes. sekali in navzdol spravljali les. Kriva dolga veja posekane bukve je tako nevarno na glavo zadela Janeza Erjavca z Vojskega, da je takoj mrtev obležal.

Samoumor bolnika. V bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji je bil sprejet 21. m. m. Ivan Gregorič, posestnik iz Gorenjevsi pri Šmarjeti. Ker je pa dokazano, da je bolezen »šen« nalezljiva, so dali bolnika v sobo za posamezne bolnike. Dne 22. januarja je pa ta bolnik skočil iz sobe drugega nadstropja na zelo zmrznjena tla ter se tako poškodoval, da je bil takoj mrtev. Pri padcu si je Gregorič polomil rebra ter roke tako poškodoval, da se je iz rok videlo okončje kosti; pa tudi drugi deli telesa so bili zelo pokvarjeni. Ponesrečen je bil komaj 40 let star ter nekoliko slaboumen.

Po nesreči zabodel ženo. 45letna Kata Šimunjak iz Borčeca na Hrvaškem je hotela živini narezati krme ter je šla v kuhinjo po nož, ki ga jej pa ni hotela dati sovražna tašča. To vidi Katin mož; potegne nož tašči iz rok in ga zažene od daleč ženi z besedami: »Na, evo ti noža!« Nož pa je po nesreči zadela ženo v trebuh in se zabodel do radežja vanjo. Nesrečnica je v strašnih mukah umrla v zagrebški bolnišnici.

Pri podiranju dreves našel smrt. V Lučanah pri Konjicah je na 16letnega Simona Požavko padlo drevo ter mu zdrobilo glavo in prsni koš. Obležal je na mestu mrtev. Prepeljan je bil v mrtvašnico.

Dunaj. Dne 14. januarja je imelo slov. katol. izobr. društvo »Straža« na Dunaju občni zbor. Po prečitaniu zapisnika zadnjega občnega zbora in po poročilu tajnika, blagajnika, knjižničarja in predsednika je prišla na vrsto volitev novega odbora. Bili so izvoljeni: za predsednika g. Ivan Kvas, za podpredsednika g. Franc Vrhovnik, za tajnika g. Ivan Prijatelj, za namestnika g. Ivan Oražem, za knjižničarja g. Anton Resman, za blagajnika gosp. Josip Kralj, za namestnika g. Feliks Kodela, za revizorja gg. Matija Borovnica in Martin Marinč. — H koncu je preč. g. Ivan Samsa opominjal člane, da naj se pridno udeležujejo slovenske službe božje in pa povdarjal versko-narodno stališče, katero mora društvo vedno gojiti. — V nedeljo, 21. januarja, je priredilo društvo plesni venček, ki se je prav dobro obnesel. Dobiček je namenjen za društveno knjižnico. — 2. februarja, na Svečnico, igra »Domen« v češkem »Narodnem domu«, XV., Turnergasse 9.

Živinorejske vajence, ki se hočejo izvežbati v hlevskih opravilih, postrežbi molzne živine in v mlekarških delih, sprejme ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu. Živinorejski vajenci dobe poleg proste hrane po 10 K na mesec. Pouk je nastopiti s 1. aprilom. Prošnje je vlagati do 1. marca. Pouk traja do konca meseca oktobra.

Sadjarski tečaj na Grmu priredi ravnateljstvo kmetijske šole v petek in soboto dne 23. in 24. februarja t. l. Namen tečaja je povzdiga domačega sadjarstva. Na sporedu so sledeča predavanja: V petek, dne 23. februarja, od 2. do 4. ure popoldne: Razčrtavanje sadnih nasadov. Naprava drevesnih jam. Obrezovanje dreves pred saditvijo. Pravilna saditev dreves. Od 4. do 5. ure popoldne: Praktične vaje v šolskem sadovnjaku. V soboto, dne 24. februarja, od 8. do 10. ure dopoldne: Oskrbovanje mladega in starejšega drevja. Obrezovanje. Pomlajevanje in precepljevanje. Od 10. do 12. ure: Praktične vaje v sadovnjaku. Od 2. do 4. ure popoldne: Najvažnejše o izgojevanju in oskrbovanju pritličnega drevja. Od 4. do 5. ure popoldne: Praktične vaje v šolskih nasadih. Tečaj je namenjen gospodarjem in kmetiskim mladencem. Kdor se hoče tečaja udeležiti,

naj se priglasijo po dopisnici. Oddaljenim in revnim udeležencem iz Kranjske plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in podporo 2 K na dan za prehrano. Podpora se dovoli le onim, ki za njo pravočasno po dopisnici prosijo. Priglasila in prošnje za podporo je treba poslati do 15. februarja ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu.

Živinorejski in mlekarški tečaj priredi ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu v torek in sredo, dne 27. in 28. februarja t. l. Namen tečaja je zboljšanje kravje reje v zvezi z mlekarstvom. Na sporedu so naslednja predavanja: V torek, dne 27. februarja. Od 2. do 4. ure popoldne: Vrednost kravje reje. Odbiranje molznih krav. Raba krav za plemo. Krmljenje krav. Strežba molznih krav. Molža. Stroški kravje reje. V sredo, dne 28. februarja. Od 9. do 11. ure: Prodaja mleka. Ravnanje z mlekom. Lastnosti mleka. Napake in pomanjkljivosti mleka. Mlečna posoda. Popoldne od 2. do 4. ure: Prodaja smetane in presnega masla. Oddajanje in razpošiljanje presnega masla. Gospodarski pomen mlekarških zadrug. Pouk se pojasnjuje s praktičnim razkazovanjem. Tečaj je namenjen našim gospodarjem in gospodinjam in je želeto, da se ga mnogoštevilno udeleže tudi naše gospodinje in kmetiška dekleta. Kdor se želi udeležiti, naj se priglasijo po dopisnici. Oddaljenim in revnim udeležencem iz Kranjskega plača ravnateljstvo stroške za pot do Novega mesta in podporo 2 K na dan za prehrano. Podpora se dovoli le onim, ki za njo po dopisnici pravočasno prosijo. Priglasila in prošnje za podporo je treba poslati do 18. februarja ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu.

Najbolj zdrava
kavina pijača
je že 20 let
Kathreinerjeva
Kneipova
sladna kava.

Resničen
nadomestek kave!

Kathreinerjeva
prinese pravo in kakovost.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obre-
stuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Črnuče. Hvala Bogu, da smo že enkrat dočakali občinskih volitev tudi na Črnučah. Mislili smo, da bodo še pred prazniki ali g. učitelj, ki opravlja županske posle, niso — da ne sodimo prehudo — utegnili preje pripraviti. Ne vem, kaj so tako dolgo časa pripravljali? Bržkone, da bi jih več na svojo stran pridobili. Pa je prišel ukaz, da naj le volitve razpišejo, ker drugod so se skoro že povsod izvršile. In tako smo prišli tudi na Črnučah do volitev. Dne 25. januarja smo se udeležili. Ker smo mi krščanski, obzirni ljudje, ki nečemo nikogar žaliti in dražiti, zato ne bom rekel, da smo mi zmagali, ampak povem prav pohlevno le to: voliti je bilo treba 13 odbor-
nikov (s podobčino), od teh je izvoljenih naših 13, nasprotnih 0 (nobeden)! Hakerlejt! Kaj takega pa še ni bilo na Črnučah! Druga ne rečem sedaj. Le če bodo naši nasprotniki zabavljali po liberalnih časnikih, potem pa povem, da tudi jaz ne bom — molčal. Samo to povem pa že danes, da so par dni pred volitvami pisali v liberalni »Dan« (ki je sedaj namesto »Jutra«), da ima župnik celih pet mož na svoji strani! Sedaj pa jih je vendar 13!

g Črnuče. 25. januarja so bile pri nas občinske volitve. Slovenska Ljudska Stranka je prodrila z vsemi svojimi kandidati. Slava volilcem! Posebna hvala vrlim in močatim Posavcem za izdatno pomoč. Ako kmetje skupaj drže, jih ne premaga nihče. To se je pokazalo tudi na Črnučah. Tako naj bo vselej in povsod! Soc. demokracija je najhujši sovražnik ne le vere in cerkve, ampak tudi kmečkega stanu. Zato delajo na to, da bi se kmeta uničili, da bi tudi on postal proletarec, to je nimanič in nezadovoljnež, kakor so oni. Pri nas je le par soc. demokratov, ali ti so simbolj delavni in jezični, žal, da so tudi nekaj poštenih delavcev in celo kmečkih posestnikov s pomočjo g.

učitelja potegnili na svojo stran. Mi jim tega ne očitamo za sedaj, ampak jih prijazno vabimo, naj se znanprej pridružijo nam ter pomagajo pri resnem delu za splošni blagor, napredek in čast občine črnuške! V slogi, edinosti je moč!

g Črnuče. Pri nas imamo za poštarja nekega fantiča, ki je nedavno moral plačati 30 K, ker je Orla zmerjal s čukom. Prav mu je. Ta mladič je prijatelj našega g. učitelja. Upamo, da ne bo dolgo. — Na Svečnico priredi naše izobraževalno društvo igro »Repoštev«. Povabljeni vsi.

g Mekinje. Na Svečnico priredi naše izobraževalno društvo predpustno veselico z lepim sporedom: poleg tamburaških in pevskih točk burko: »Vrban smukova ženitev«. Začetek ob pol 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

g Iz Gorij. Igra. Bralno društvo, in sicer ženski odsek — dekleta — proizvajalo bo na Svečnico, dne 2. februarja zanimivo igro: »Na Marijinem srcu«. Ker je bila igra povsod z velikim zanimanjem sprejeta in pohvaljena, pričakujemo obilne udeležbe. Pričetek točno ob 6. uri zvečer. — Občnizbor kmetijske družnice bo v nedeljo, to je 4. februarja ob 3. uri popoldne. — Regulacija potoka »Budna« v Krnici se bo pričela izvrševati še letošnjo spomlad. Ker se je bati nali-
vov — in škode, ljudje že težko pričakujejo prepotrebne uravnave tega hudournika, ki je povzročil že toliko škode.

g Mengeški liberalci agitirajo za občinske volitve po okolici n. pr. po Šmarci, češ da so za sedanjega župana g. Orla. Splošno pa je znano, kako bi se ga liberalci radi znebili. — Pred prvimi volitvami je vodja liberalcev dne 9. oktobra 1911. v gostilni med svojimi zaupniki samozavestno rekel, da bo že on skrbel, da Orel ne bo nikoli več izvoljen za župana v Mengšu. Javno so se delali seveda pred ljudmi, kot bi bili za starega župana in so ga morali postaviti med kandidate. Zato smo čakali mi, da bi izvedeli, v katerem razredu ga mislijo kandidirati. Ker pa s kandidati niso hoteli na dan, smo mi prvi postavili kandidate par dni pred volitvijo in sicer g. župana v tretjem razredu, kjer je bila zagotovljena zmaga; liberalci pa šele zadnji večer in župana v drugem razredu. Zakaj? To so povedali na dan volitve, ko so se bahali: v I. in III. razredu je zmaga naša! Torej zato so ga postavili v II. razred, kjer so bili kandidati, ki so jih sami odločili, naj propadejo! In v III. razredu so si mislili, bo na naši strani propadel. Potem bi se pri ljudstvu izgovorili: Saj ga nismo mogli izvoliti za župana, ker v odbor ni prišel. Hina vci, sedaj se pa spet ljudem lažejo. Upajmo, da jim bodo vrli volivci pokazali, da v jamo pade samo, kdor jo drugemu koplje!

Mengeš. Reklamacijska komisija za tukajšnje občinske volitve je črtala naše volivce, ki že več let plačujejo

davek, podvržen dokladam, češ, ne stanujejo v občini dosti časa! Saj vendar sami liberalci letajo po drugih občinah okoli volivcev, ki imajo v mengeški občini predpisan davek, dasi stanujejo zunaj občine. Tedaj ni treba, da bi bival v občini, kdor nad eno leto plačuje davek. A nekatere naše volivce so izbrisali pod to pretezo! Naj svet zato zve, kdo so ti štirje modri možje v komisiji: stari Smrešnik, g. učitelj Sirc, Srček in Starin. A najmodrejši je Pečnik, ki je pri občinski seji nasvetoval te štiri v reklamacijsko komisijo in jih je liberalna večina seveda izvolila. — Sploh hoče Pečnik imeti pri volitvah veliko besedo. Že pri prvih volitvah dne 19. oktobra leta 1911. je mogočno govoril, da tu se gre za gospodarstvo. Volivci so pa mislili: Gorje, če bi bilo občinsko gospodarstvo tako slabo, kot je pri Pečniku! In so pri volitvi Pečnika in njegove verne posadili — pod kap.

Ribno pri Bledu. V nedeljo na god sv. Neže je priredila dekliška Marijina družba v prostorih Gasilnega društva predstavo z igrama »Sv. Neža« in »Namizni prt« in s petjem. Dekleta so izbornopogodile svoje vloge. Največ zaslug pri tem ima naš organist gospod Franc Ropert, ki je prav spretno poučeval dekleta v petju in igrah. Začel bo takoj poučevati tudi godbo na tamburice. Prihodnjič se bodo igrale tudi moške vloge. Poklican je vsak, da pomaga pri pravi ljudski izobrazbi. V združenju je moč. — Od 3. febr. dalje se bo pri nas obhajal sv. misijon, ki ga bodo vodili čč. gg. lazaristi iz Ljubljane. Bog daj svoj blagoslov!

g Z Bleda. Gasilno društvo na Rečici priredi na Svečnico ob 7. uri v Marijini dvorani stare šole v Gradu dve predstavi in sicer eno daljšo »Rešitelje« in eno kratko »Očka Urh pa avtomat«. Vstopnina za sedeže od 50 vin. do 1 K, stojišča so po 30 vin. Ker je čisti dobiček namenjen za prepotrebno društvo, se vabi k obilni udeležbi.

g V Žabnici se vrši na Svečnico po popoldanski službi božji predavanje in tombola.

g Dol pri Ljubljani. Večina občin po deželi je že govorila, lahko se zdaj reče, S. L. S. ima slovensko ljudstvo v svojem taboru, kar je zunaj nje, to so smeti, elementi, ki so ljudstvu tuji. Pri nas v Dolu bodo volitve menda res prav zadnje, a vsaj napovedane so enkrat. In z ozirom na te volitve še par besedi v premislek pametnim ljudem, ki še niso izgubili smisla za resnico in dostojnost. Pred vsem, zavedajte se volilci, da je volitev čin zaupanja stranki, ne pa osebi. Gre se tu, kakor drugod, za stranko poštenega dela, t. j. S. L. S., in pa staro liberalno stranko, ki so jo povečini drugod vrgli v kot med staro šaro. — Seveda se rado sliši, češ, v Dolu liberalcev ni; res, sami si nič radi tega imena ne pridevajo, kakor tudi tat hoče veljati za poštenjaka. — Pa recimo, da pri nas liberalcev res ni, kaj pa so potem ti lju-

dje, ki so hiteli v svoji gorečnosti, kakor da bi šlo za večno zveličanje, — nedavno v Ihan, pa ne k misijonu, ampak reševati liberalno barko, stranko kršč. vzor - moža Pevca, in se tam tako odurno obnašali, da se je poštenim domačinom grdo zdelo? Kaj so tisti, ki so pri zadnjih volitvah v Dolenskem šli v ogenj za starega lisjaka in njegovo dično bando v trdni nadi, da vržejo iz odbora poštene krščanske može za župnikom vred? Svoje krščansko prepričanje so ob tej priliki, ko so slavili svoj sijajni poraz, pridno zalivali pri Rapovcu v pozno noč in ojunateni po vinskih duhovih hoteli izzvati pretepet. Dokazi njihovega poguma so še drugo jutro ležali raztreseni okrog. Da, liberalcev, ki bi se zavedali svoje reči, v Dolu res ni, temveč pa hinavskih potuhnjencev, neznačajnežev, ki jim je kozarec vina ali kosček kruha pri škarpji vse, — moštost pa prazna beseda. Ali je to mož, ki hodi pobirati pooblastila za liberalno stranko z gestom, češ v Dolu smo vsi eno, župnik je z nami, in vendar ve, da laže, ko cigan? In tako lažeta po bližnjih vaseh dva beričevska vzor-moža, ki sta pa le navadni šemi, pred kakršno pošten človek pljune. Da, lahko bi bili vsi eno, nihče tega bolj ne želi, kakor župnik, ki je dolgo mislil, da bo to mogoče, a liberalna žilica le ni dala miru starim grešnikom, da so slednjič vendar prišli s pravo barvo na dan. In sedaj se ti poštenjakoviči čudijo, da se jim kedo sploh upa šteno mešati. — Naj te volitve duhove malo razbistrijo. Gre se v zadnji vrsti za to: komu več verjamete, svojemu dušnemu pastirju, ki vam priporoča res značajne krščanske može, — ali pa liberalnemu bahaču, ki svojo modrost zajema iz prepovedanih liberalnih časnikov, in je z duhovnikom le pod cerkveno streho, povsod drugod mu pa nasprotuje. Odločitev za pametnega moža ne more biti težka.

g Katoliško izobraževalno društvo v Stari Loki ima občni zbor dne 2. februarja 1912 v kapelaniji po popoldanski službi božji. K obilni udeležbi vabi odbor.

g Tržiške novice. Občni zbor društva sv. Jožefa se vrši v nedeljo dne 4. februarja v društvenih prostorih in sicer ob 4. uri popoldne. Na dnevnem redu bo poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, volitev glavnega odbora in poročila ter volitev telovadnega in ženskega odseka. Z ozirom na zanimiva poročila, ki bodo podala natančen pregled našega dela v minulemu letu, je pričakovati obilne udeležbe. — Pristopajmo v društvo, ki nam nudi mnogo izobrazbe in tudi poštene zabave.

g Od Sv. Ane pod Ljubelom. Prvi politični shod, odkar pomnimo, smo imeli minulo nedeljo. Lepo število se nas je zbralo gospodarjev, ki smo z zanimanjem poslušali poročilo g. državnega in deželnega poslanca Demšarja o delu S. L. S. v državnem in deželnem zboru za kmeta, zlasti za povzdigo živinoreje. — Posamezni posestniki so po

končanem shodu razodevali poslancu svoje pritožbe in izražali željo, da bi se še večkrat priredili tako poučni shodi. V imenu Sentancev se je g. poslancu zahvalil g. učitelj Albrecht.

g Smlednik. Vabilo k veselici, katero priredi telov. odsek Orel v Smledniku dne 4. februarja t. l. Spored: 1. J. Aljaž. Ne zveni mi. Mešan zbor. 2. J. Aljaž. Opomin k veselju. Mešan zbor. 3. J. Aljaž. Triglav. Moški zbor. 4. »Vesela deteljica ali kratkočasni zapor.« Veseloigra v treh dejanjih. Začetek ob 3. uri popoldne. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

g Dob. Rekurz zoper občinske volitve na Viru je ovržen. V torek bo volitev občinskega odbora. — Na Studencu je umrl posestnik Kancijan Stražar. Ravno tam se je ponesrečila neka gospodinja pri rezanju s slamoreznicco. — K izobraževalnemu društvu je pristopilo že lepo število članov in članic. Le še naprej, ne čakati, ne odlašati! Prihitimo, kar smo zamudili.

g Moravče. (Dekliška igra.) Dekleta so igrale, igrale tako, da lahko rečemo: vsa čast jim! Mi vsi pa smo jim hvaležni za vžitek, ki smo ga imeli. Zato dekleta, le tako naprej! Bili so časi, ko se ni upal skoro nihče na cesto, ko so igrale dekleta, a tiste surovine so odrastle, imajo druge skrbi in posebno, ker so brez moči si ne upajo več. Malo nas je, a mi bodimo srčni, tako so govorile pred kratkim veše, ki so letale in uganjale svoje surovosti pri prvi igri deklet, danes pa gledajo z zavistjo na vas, ki ste premagale tisto surovost. Kamenje, ki je letelo ob tistih časih na vaše prednice, je pobilo nje same in zdaj se tolažijo, da dosežejo tekmo leta, kar niso dosegli. Ve pa ustrajajte, vedite, da poštenost zmaguje, prepričane bodite, da i vas šteje mo med našo bodočnost. Ko bote ve nastopile kot gospodinjne, tedaj bomo še bolj brez skrbi kot danes. Vrlo naprej, rastejo naj vaše vrste, da bodo vsa poštena dekleta zbrana pod vašo zastavo!

g Kmečka zveza za kranjski okraj ima v ponedeljek dne 5. februarja t. l. shod in obenem letni občni zbor v Kranju v Ljudskem domu ob 1. uri popoldne. Može iz kranjske okolice se vabijo k obilni udeležbi, ker bodejo važne zadeve, tudi gospodarskega pomena, na dnevnem redu. K obilni udeležbi vabi odbor.

g K. s. izobraževalno društvo za Šentpetersko Posavje v Šmartnem ob Savi vabi k predstavi, ki jo priredi v nedeljo, dne 11. februarja ob 4. uri popoldne v prostorih g. Kebra. Spored: 1. Govor. 2. Petje (poje društveni mešani zbor). 3. Deklamacije. 4. »Tri sestre«, veseloigra v treh dejanjih (spisal dr. Krek). Vstopnina navadna.

Dolenjske novice

d Z Bučke. Pri nas smo imeli dne 18. t. m. volitve občinskega odbora. Boj je bil hud, a za naše liberalce smrtni

udarec, pokopani so za vedno. Zbognali so z vseh strani, namreč iz sosednjih občin svoje privržence skupaj, ker pri domačih so le malo opravili. Prišel je Peter Durjava, sluga Resnik, Činko, le, še poštnega Urbančiča ni manjkalo. Pred gostilno »Gregl« jih je kar mrgolelo ter so obdelavali vsakega našega volivca, da je bilo joj. A glejte spaka, Ob 10. uri zvečer zvemo sledeči izid glasoštetja: I. razred zmagali liberalci z večino 11 glasov; II. razred zmagali pristaši S. L. S. z večino 8 glasov; III. razred zmagali pristaši S. L. S. z večino 40 glasov. Slava volilec Slovenske Ljudske Stranke!

d Vače. Pri zadnjem ljudskem štetju je bilo v občini Vače, izkazanih celotno 329 glav prašičev, v občini Kandrše 129, Št. Lampert 544, Konj 175, Hotič 316, in Peče 478. Te številke so precej odločilne, kadar razdeljuje glavarstvo državno podporo za revne posestnike, ki svinje redijo. V ta namen je bilo za celo Kranjsko določenih 200 tisoč kron, od katerih odpade na kmetijski okraj 26.000 K, na litijski 10.000 K. — Kmetijski poučni tečaj priredi deželni odbor v našem izobraževalnem društvu v dnevih 2., 3. in 4. februarja t. l. s sledečim vsporedom: 1. Na Svečnico ob 2. uri pop. po litanijah predava deželni zadružni komisar dr. Lovro Pogačnik o kmetijskih zadrugah. 2. V soboto predavajo: Ob 8. uri zjutraj deželni travniški mojster gosp. Franc Jereb o izboljšanju travnikov; ob 10. uri dop. deželni sadjarski učitelj g. Martin Humeč o sadjarstvu; ob 2. uri pop. živinorejski nadzornik inženir g. Ivan Rataj o pašništvu in vzreji mlade živine. 3. V nedeljo, dne 4. febr., ob 2. uri pop. predava deželni živinorejski inštruktor g. Jakob Hladnik o prašičereji. Prijatelji koristne kmetijske izobrazbe, pridite poslušat v obilnem številu!

d V Boštanju so pri občinskih volitvah z nečuvnim postopanjem zmagali liberalci. Ni pa še izrečena zadnja beseda. — V nedeljo po Svečnici priredi Marijina družba igro »Tri sestre« v zavodu Salezijancev na Radni. Vabljeni ste sosedi iz Radeč, Tržišča, Št. Janža in drugi.

d Sv. Gora. Umrl je učitelj gospod Franc Delcot dne 27. januarja. Pokojnik je bil rojen v Sežani leta 1856. N. v. p.!

d Kandrše. V naši občini je do največjega časa vladal lep mir in sloga med občani. Lansko leto je pa začela iz kakih štirih hiš na Vačah pihati naša stran strupena liberalna sapa. Dobilo se je med nami nekaj ljudi, ki so šli liberalcem na lim ter skušali pri občinskih volitvah dne 27. novembra obrniti vodo na svoj mlin, pa so ostali ničle brez številke. Z velikansko večino so zmagali na celi črti možje naše ljudske ali kmečke stranke. Stranka Janeza Grabnarja iz Kostrevnice, o katerem pišejo liberalci v »Slovenskem

Domu št. 52 z dne 30. decembra pr. l., da je njih pristaš in »odločen nasprotnik klerikalcev,« se je pritožila zoper volitve na deželno vlado. V našo veliko zabavo in razvedrilo so našli kar devet točk, ko se vendar volilni zakon ni kršil. Seveda so sijajno pogoreli. Dne 24. januarja je bil zopet za župana izvoljen naš vrli pristaš gospod Janko Obreza, ki uživa pri vseh pametnih kmetih popolno zaupanje; če ni všeč ljudem, ki se obešajo jari gospodi za škrice, pa to ni njegova krivda.

d Loški potok. Tečaj za šivanje in likanje, ki ga je priredila Dekliška Zveza, se je pričel dne 23. m. m. Vršni se v dvorani Društvenega Doma. Pouk obiskuje 36 deklet in žen. Pričelo se je s šivanjem, ko se to konča, se začne z likanjem. Tečaj vodi gđc. M. Pelhan iz Idrije. Vršni se redno vsak dan zjutraj od 8.—12.; popoldne od 2.—6. ure.

d Iz Prečine. Več tednov že se piše po nasprotnih listih o naši občinski volitvi kaj neresnično o prečinskih duhovnikih, posebej o gospodu kaplanu, ter se tu in tam namigava, da bi bila kriva vloga v volilni zaboji. To je grdo sumničenje brez vsake podlage, tak trditelj je nesramna laž, ki jo odločno odklanjata oba. Vsak pošten volilec obsoja krivca, in vsaka stranka bi ga izbacnila iz sebe, ko bi ga zvedela. Isto tako zavračava vsako obdolžitev o sleparijah pri volitvah in o nasilstvu. Zadnje dneve se zopet razburjajo nekateri radi dveh zadnjih dopisov iz Prečne v »Domoljubu«, meneč, da jih je pisal gospod kaplan. Da pridemo enkrat do miru, izjaviva, da nisva pisala tistih dopisov, niti dala kakih podatkov za nje, kar potrjuje tudi uredništvo »Domoljuba«. Samo toliko v resnično pojasnilo in trezen prevdarek. — Šmidovnik Anton, župnik. — Štefan Trškan, kaplan.

d Muljava. Znani »napredni« Tone Lampret, ki se rad slini okoli deželne odbora in prosjači za podporo, se zaganja v našega vrlega župana in se veseli, da ga je pripravil v škodo. Prepričan pa naj bo, da mu ta reč ne bo prav nič pomagala na županski stolček, na katerega bi bil pri zadnjih občinskih volitvah rad zlezal, pa je bilo grozdje prekislilo. Propadli »kandidat«, ki se vedno trudi in peha v potu svojega obraza za liberalce, bo imel še dostikrat priliko spoznati, da muljavska tla niso ugodna za njegov smrdljivi liberalizem, ki ga hoče med naše verno ljudstvo zatrositi s svojimi liberalnimi listi. O priliki morda kaj več!

d Šmartno pri Litiji. Ljudski oder Šmartno-Litija je uprizoril v nedeljo, dne 28. januarja, igro »Rokovnjači«. Igra je nad vse pričakovanje krasno izpadla. Kdor ne verjame, pridi pogledat na pustno nedeljo, ko se ponavljajo »Rokovnjači«.

d Trava (Draga). Še par zanimivosti iz naših občinskih volitev, saj takih ne srečate kmalu kje po naši deželi. Čeravno so Slovenci večinoma odsotni, so Nemci spravili na noge, kar lajze ino

gre, v hlačah in v kikli, ravno in grbasto, staro in mlado, če zastop kočevsko ali ne, samo da po kočevsko kima. Volili so Johani in Miheljni, Žefce in Julke in druge ropotije. To je bila procesija. Pa zakaj ne bi šle Julke in Žefce v to procesijo, saj plačajo davka en vinar ali pa še celo dva in pol vinarja. To so posestniki in posestnice velikih parcel v naši občini! Taki imajo pri nas odločilen glas — s temi so zmagali. Možje v Starem kotu in Podplanini, ki tvorijo jedro in steber občine, ki s svojimi žulji služijo denar, od katerega bo veliko dobila občina, ti so brez pravice, ti naj molče. Nalašč se jim vzame priliko odločevati o gospodarju občine. Tako je pri nas. Zopet drugo je, da komisar, zastopnik vlade, je govoril in bral postave le nemško; mislil je menda, da je v Berlinu. Sicer pa naj si naši Kočevci zapišejo na čelo, da je to bila zadnja njihova zmaga. Tozadevni čistilni purfelci se že varijo, bodite prepričani. Svaka sila do vremena!

d Iz Št. Janža. Že večkrat smo čuli od zanesljivih oseb, da se zbira sokolska sodrga v ta namen, da bo napadala Orle, ko se bodo vračali od telovadbe. In res je prišlo do tega. Ko se je pred kratkim vračal fant Orel od telovadbe mimo Repovčevega poslopja, ga je napadla zgorej omenjena ničvredna družal ter ga hotela vjeti. Ker pa so bili napadalcu bolj »medvedove vrste«, jim je fant srečno ušel; le eden ga je udaril z neko planko, v kateri so bili nabiti žebelji, in ga nekaj poškodoval. — Dne 23. januarja so pa, kakor smo se informirali, najbrž Sokoli, nahujskani od naših liberalcev, prevrnili koleselj pred župniščem in vso opravo razmetali po blatu. Ne radi, pa vendar smo prisiljeni, da poročamo v javnost vsem »Domoljubovim« naročnikom, zlasti pa šentjanskim, katerih bo kmalu do sto; naj tudi zvedo, kako so olikani ti Sokoli in kakšne strupene sadove rodijo.

d Iz Žužemberka. Smrt je pretečeno leto hudo gospodarila v naši fari. Vsega skupaj smo 104 pokopali doma, pa tudi v bolnišnicah in v Ameriki je umrlo nekaj naših domačinov. Rojenih je bilo le 93. Torej izguba! Veselo pri številu novorojenih pa je, da ni nobenega nezakonskega. Za tako veliko župnijo nekaj posebnega. Že dolgo vrsto let ni doživela naša fara te časti, da bi jo zanaprej kaj dolgo ohranila! Porok pa je bilo lani samo 6. Najbrž je lanska suša, ki je vse zadrževala, tudi ženinom korajžo posušila. Zato jo imajo pa letos tem več. Vsaj oklicov je brez konca in kraja. — Naši sosede v Suhi Krajini so z veseljem pričeli novo leto, ker so ž njim dobili v Hinje novega župnika, krepkega in ljubeznivega gospoda. Žal, da ga je kmalu po prihodu v župnijo razžalostil nesrečen dogodek, kakoršen se v tukajšnji okolici že dolgo ni pripetil. Na Jezusovega Imena nedeljo so se v Malem Lipju topli fantje iz dveh vasi hinjske fare in eden jo je tako dobil s kolom po glavi, da je takoj nezavesten obležal. Prenesli so ga na dom, kjer je ponoči

umrl, ne da bi se bil kaj zavedel ali da bi bil previden. In ta je bil edini moški pri hiši. Mati njegova je že več let v postelji bolna, stara mati ima že 90 let. Pač hud udarec za revno hišo. Res žalostno, da pride do česa takega med fanti iste župnije. Vzrok je nesrečen šnops, ki najblajše in najmirnejše ljudi spreminja v zver in tolovaje. — Nedeljo pozneje, na sv. Nežo dan, smo imeli pa drugo nesrečo. Na Podgozdu pri Dvoru je začela goreti Tomičeva žaga ravno ko so ljudje hoteli k prvi maši. Ko so ogenj opazili, so hoteli gasiti, toda bilo je že prepozno, omejiti so morali rešilno delo na to, da so obvarovali zraven stoječi mlin in gospodarstvo poslopje. Pri gašenju bi se bila kmalu pripetila še ena nesreča. Nekega moža, ki je eden izmed prvih prihitel na kraj nesreče in začel razmetavati gorečo streho, je padajoč tram tako oplazil po glavi, da se je nezavesten zgrudil. Sreča, da so ga opazili drugi ter odnesli proč od ognja, sicer bi bilo po njem. Žaga je pogorela do tal. Ogenj je nastal menda po neprevidnosti, ker so zvečer na žagi kurili pa ni še do dobrega ognja ugasnil, ko so šli spat. Proti jutru je nastal močan veter, ki je žerjavico razpihal in raznesel po žagi in tako je bila nesreča tu. Previdnosti pač ni nikoli preveč!

d Iz ribniške doline. Kakor je že znano, je tudi Ribnica, nekdanja liberalna trdnjava, prestopila v tabor S. L. S. To je, kar nas veseli vse somišljenike in ravno to pa peče naše nasprotnike. No, saj onemogel in umirajoč lev, ne plaši niti najmanjše miške več s svojim godrnjanjem, kaj šele velikanske vrste junaških mož. Da, gospodje liberalci, le ne jezite se, ko vendar vesta, da vam vsa ta jezica niti najmanj ne more pomagati. Le lepo pridni bodite in potrpite zdaj malo tudi vi; kajti tudi mi smo trpeli, ko smo videli da nam družega ne kaže. Posebno pa priporočamo potrpežljivost nekemu gospodu iz nasprotne vrste, ki je navezan na naše klerikalne groše, naj ne izziva nikdar več oseb, koje bodo v njegovi trgovini zahtevale vžigalice obmejnih Slovencev. Le verjame naj mi, da bo njegov možnjček in trebušek precej splahnil, ako se bodo klerikalni naši groši začeli njegove trgovine ogibati. Da, najboljša bode, da vi gospod, četudi ste liberalci, naročite vžigalice obmejnih Slovencev in požrete tisto besedo, ki ste jo izustili, saj se menda še spominjate kedaj: »Dokler bom jaz živ, nikdar ne bom imel onih«, (namreč obmejnih) in lepo uljudno postrežete vsakemu, kedor jih bo zahteval. Le vbogajte nas, za vas bo najboljša tako, sicer pa naj vam pomaga vaš liberalizem; kajti naši klerikalni groši vam ne bodo. Za sedaj naj bo zadosti!

d Polšnik. Tridnevna v čast lurski Materi božji se bo obhajala dne 10., 11. in 12. februarja. Vsak dan ob 6. in 10. uri sveta maša z govorom, popoldne ob 2. uri govor in litanije. Preskrbljeno bo s spovedniki.

d Iz Žužemberka. Dekliška Marijina družba je s sodelovanjem tamburaškega zbora prav lepo poslavila god sv. Neže v nedeljo dne 21. jan. Tamburaši so spretno proizvajali znane priljubljene koračnice »Hej banovci« in »Mladi vojaki« ter so navrgli še lep venček narodnih pesmi. Da so s tem res ustregli občinstvu, je pričalo živahno ploskanje posebno k tej točki. Neka novost pri tej prireditvi je bil četverglasni ženski zbor, ki je pod priznanim spretnim vodstvom g. organista zapel z lepim uspehom Ferjančičev peti venček narodnih pesmi. Z lepim uspehom so igrale dekleta tudi igro v štirih dejanjih »Fabiola in Neža«. Prireditev je zaključila živa slika, predstavljajoč sv. Nežo z jagenjčkom v naročju, obdano z angeli in devicami. — Posebne pohvale zasluži slednjič tudi občinstvo, ki se je v tako obilnem številu udeležilo prireditve, da so se mnogi morali vrniti, ker je bila prostorna dvorana do zadnjega kotička natlačena. S tem občinstvo kaže, da zna ceniti plemeniti trud za izobrazbo duha in srca.

d Iz Št. Jerneja na Dolenjskem. Kakor petelin na gnoju veselo zapoje, če premaga svojega nasprotnika, tako se je tudi neko liberalče obregnilo in zapelo svoj kikeriki v umazanem »Slov. Domu«. Kaj pa je bilo temu povod? Jeseni lanskega leta je napadel neki liberalni krojač iz Dol. Brezovice tukajšnjega načelnika Orlov s »čukom« in raznimi drugimi psovskami. Načelniku je bilo to že odveč in izročil je vso zadevo gosp. dr. Peganu v Ljubljani, da vloži tožbo. Ta »čuk« je bil pa grozno drag, kajti nič manj kot 120 kron je stal. To so bili samo stroški, ker kaznen mu je načelnik dobrovoljno odpustil. Kakor strela iz neba je zadela ta novica naše liberalce in smrtnobledi so tavalili okrog ter iskali duška svoji jezi, kako bi se maščevali? In kaj sklenejo? Nekega dne se zbero glavni voditelji in načelniki te bande, ter sklenejo nabirati denar za obtoženca pri svojih pristaših; poskusili so celo pri pristaših S. L. S., a se jim njih namen ni posrečil. Nabrano svoto so potem izročili liberalnemu krojaču za poravnavo sodnijskih stroškov, kakor so se pohvalili v »Slov. Domu«. Zahvala seveda ne sme izostati. In res se je zahvalil v dotični števec. »Slov. Doma«, kakor kaže njegov podpis; pa ravno ta podpis tudi jasno pričuje, da te zahvale ni on pisal, ker toliko pameti se mu sme že še pripisovati, da vsaj ve, kje je doma. Zaletuje se liberalno dopisunče v načelnika »Orlov«, misleč, da ga bode s tem dopisom kaj razjezilo, pa se grozno moti. Samo en nasvet imam zanj: Hitro naj postane odvetnik v Št. Jerneju, da bo on sprejemal take tožbe in naredil kar zastoj kaj za svoje pristaše, da ne bi bilo treba moledovati in prosjačiti drugih ljudi. Ta nasvet ti daje pristaš S. L. S. in prihaja iz priproste kmetijske hiše, da ne bodeš zopet dolžil, kakor je tvoja liberalna navada, da je bila vmes kaka črna suknja. — Šmarje pri Št. Jerneju. Tu je umrl v torek, 23. jan.

blag in občespošтовan mož, dolgoletni ključar in cerkvenik tukajšnje podružnice Franc Klemenčič. Svetila mu večna luč!

n Gor. Logatec. Ljudska posojilnica v Gor. Logatcu je imela v nedeljo 28. februarja 1912 ob 3. uri popoldne svoj občni zbor. Zadružnikov šteje 98; vložilo se je leta 1911 46.406 K 42 v, dvignilo pa 40.663 K 82 v. Posodilo se je 45.176 K 10 v, vrnilo pa 22.879 K 60 v. Čisti dobiček znaša 369 K 23 v. Vrednost hranilnih vlog je znašala koncem leta 116.816 K, med tem ko dolgujejo dolžniki 95.726 K 50 v. Promet znaša 229.330 K 37 v. — V izobraževalnem društvu je v nedeljo dne 21. januarja predaval g. Kerhne o pomenu naše izobraževalne, gospodarske in politične organizacije; dvorana je bila natlačena polna. Po predavanju se je izvršil občni zbor okrožja logaških Orlov. — Leta 1911 je bilo v gornjelogaški župniji rojenih 43, umrlo jih je 36, poročenih 5 in oklicanih 13 parov.

n Vipava. Izobraževalno društvo v Vipavi ima v nedeljo dne 4. februarja po litanijah svoj občni zbor v društveni sobi (cerkvena hiša). — »Čebelica« društva v Vipavi posluje vsak praznik in nedeljo v društveni sobi od pol 2. do 2. ure popoldne. Obrestuje po 4%. Vsprojeva vloge po 10 vin. in više. Mladina, mladeniči in dekleta in drugi, pridneje se je poslužiti! Zrno do zrna — pogača, kamen do kamna — palača, vinar do vinarja — krona, krona do krone — cekin! Čebelica vam torej nanese cekine!

n Iz Cerknice. Dragi g. urednik! Gotovo mi boste dovolili v »Domoljubu« malo prostorčka, vsaj iz Cerknice prinaša itak malo novic. Prvič sem pomagal pero, da Vam sporočim par vrstic iz rodne mi Cerknice. Gospod urednik, boste gotovo radovedni, kaj bo? Tukaj imamo namreč občinske volitve. In kakor povsod tako tudi tukaj gre liberalcem bolj trda, dasiravno se poslužujejo vseh sredstev, posebno laži, kate-re bi se pa kot stranka »intelligence« ne smeli posluževati. . . Mene so pretečeni teden precej napadali v »Jutru«. Toda g. urednik ne mislite, da hočem odgovarjati na »Jutro«, ker bi gotovo ta dopis vrgli v koš — ampak povedati hočem samo, kako naprednjaki »zlečejo« kakšno izpod »pazduhe«. Proglasili so me za bodočega župana, želeč s tem naše volivce zbegati. Pa ne samo to. S tem so tudi agitali pri ljudstvu, češ: kaj boste tega volili, ker je premlad. . . O ti »napredna« nevednost. Občino hočete dobiti v svoje roke — pa niti tega ne veste, da kdor hoče biti v občinskem zastopu, mora biti star 24 let, kar pa jaz v tem slučaju nisem. — V svoji naprednosti li morali to vedeti. Pa liberalcem je vseeno — naj bo laž — ali kar hoče, samo, da imajo s čim agitirati. Da pa laž ne drži, bi lahko spoznali že iz skušnje. Vedite naše, če tudi k mečko ljudstvo ni več tako neumno, da bi se vsedlo na take »farbarije«. Da pa Vam laž škoduje, kaže tudi to, da ste prav

vsled te laži izgubili precej glasov, kar vam lahko dokažem. Na drugo pa niti ne odgovarjam. »Jutrovega« dopisnika in njegovo mlečnozobo družbo pa kljub njihovim »duhovitim« dopisom, za katere je pač treba višjih šol, in s katerimi so pokazali, da imajo 25 ur na dan časa, imenujem »tepčke« če tudi na »ta gosposko ciknejo«. — Glede konkurza pa gospodje . . . pst! O tem pa kar tiho . . . zakaj zdi se mi, da se zna Vam in najbržje še kakšnemu iz družbe »Jutrovihi« dopisnikov kaj takega zgoditi. . . Če me boste bolj napadali, bom pa bolj jasno povedal. Sicer pa s podpisom ven, potem se še z vami pomenim. Vsem mojim »prijateljem«, posebno še »Jutrovemu« dopisniku, na veselo svidenje pri prihodnjih občinskih volitvah. Do takrat pa zdravi. Jožef Udovč.

n Stari trg pri Ložu. 24. m. m. se je pri nas vršila volitev župana in občinskih svetovalcev. Za župana je izvoljen tudi za to dobo dosedanji župan g. Jožef Škrbec, posestnik iz Nadleska. Za njegovega namestnika je izvoljen g. Ivan Šepce. Oba, kot tudi vsi ostali svetovalci in odborniki so zvesti pristaši S. L. S. Izmed 30 odbornikov ni sedaj v odboru prav nobenega liberalca. Tako je sedaj očiščen odbor te nekdanje tako slovite liberalne trdnjave popolnoma. Najbolj hudo je liberalcem za podobčino Stari trg. Bili so čisto prepričani, da so intabulirani nanjo in jim se na misel ni prišlo, da bi jo mogli kdaj izgubiti. Zadnja volitev jih je pa menda prepričala, da jih ljudstvo nikjer ne mara. Občinske volitve so se pri nas vršile sicer že 23. julija 1911. Toda liberalci so vložili proti njim tri rekurze, ki so jih pri vladi študirali kar pol leta. Bili so vsi trije zavrnjeni. Če povemo podomače, jih je vlada sledeče rešila: Onim, ki so podpisali prvi rekurz, je odgovorila, naj pač liberalci svoje volivce tako vzgoje, da jim ne bo več za liberalne oštarije, kot za volitev, pa se ne bo treba pritoževati, če so zamudili volitve, ker so bila vrata v volišče o pravem času zaprta, kot zahteva zmisel zakona. Mimogrede bodi omenjeno, da je nek liberalen gostilničar skočil skozi okno iz hiše, kjer je bila volitev, že potem, ko so bila vrata zaprta, in da je nek drugi zaveden naprednjak zapustil volišče tudi že potem, ko so bila vrata zaprta, a sta kljub temu podpisala pritožbo, da nista mogla voliti, ker so bila vrata zaprta. Na drugi rekurz je vlada odgovorila, da liberalcem ne more pomagati, če ne vedo, kako mora biti glasovnica izpolnjena, da je veljavna. Tretjega pritožitelja je pa vlada očetovsko podučila, naj ne vtika svojega nosu v reči, ki mu niso nič mari. Ta rešitev liberalnih rekurzov je edino pameten odgovor na skrajno neumen dopis, ki ga je prineslo menda med tem neslavno poginolo »Jutro« in v katerem nek liberelec, ki sliši travo rasti, pripoveduje, kako se tresemo pred liberalnimi rekurzi in radovedno vprašuje, kako bomo odgovorili na njegovo čvčkanje. Kar vladno rešitev rekurzov v roke, pa boš potolažen! — Ob tej priliki pa še nekaj besed našim možem. Padla je zadnja trdnjava v naši občini v naše roke. Može, to je najnovejši uspeh onega boja, ki se je

začel leta 1895. na Žurgovem dvorišču na znanem shodu. Šestnajst let je bilo treba, da se je očistil naš občinski odbor. Nauk iz tega je, da je treba vztrajnega dela, če hočemo kaj doseči. Može, spomnite se, kakšne nasprotnike ste imeli leta 1895. Ne mislite, da so se kaj izpremenili v tem času. Samo ob moč so, misli in namenov so ravno istih. Če Vas ne odirajo več, to ne pomeni, da so se izpreobrnil, temveč je to Vaša zasluga, ker ste se pijavk otresli s tem, da ste ustanovili posojilnico in konsumno društvo. Zato Vam je tudi lahko jasno, odkod izvira vedno zabavljanje proti omenjenima zadrugama. Ne pozabite torej liberalni stranki tega, kar je škodovala naši dolini in držite se gesla: Kdor ni z nami je proti nam. To je potrebno poudariti posebno sedaj, ko smo dobili občino čisto v naše roke, da ne bo kdo mislil, da sedaj lahko počivamo. Nasprotnike bomo imeli, dokler bosta njihovi glavni lastnosti na svetu: napuh in sebičnost. To pa lahko poskrbimo z vztrajnostjo in složnostjo, da ne pridejo več do moči. Izkušnja tolikih let Vam kaže, kaj Vas je osvobodilo liberalnega oderuštva. Držite se torej tega in ne popustiti niti za las. Še vsakega posestnika, ki se je pričel družiti z liberalci, je prejalislej glava bolela. Ne hoditi ista pota z ljudmi, ki se med sabo zmerjajo, da so slabši kot babe, in si to še pred sodiščem dokazujejo, kot se govori, da se je pred nedavnim časom zgodilo pri nas, ko se je baje nekemu liberalnemu veljaku celo posrečil dokaz resnice, da zasluži nek njegov tovariš omenjeno zaznamovanje. To naj si zapomni zlasti onih par ljudi, ki so mislili, da liberalna stranka potrebuje ravno še njih, da propade in so se ji v zadnjem hipu še obesili na frak, da lahko sedaj z njo dele sramoto.

n **Črni Vrh nad Idrijo.** Predpust praznujejo po nekaterih krajih bolj, po nekaterih pa manj pametno. Kakor je okus. Gotovo poseben okus ima pa nek gostilničar v naši občini. Mož si je mislil: Ples moram napraviti; da bo pa bolj vleklo, napravimo ga v kak dober namen. Pa je šel in dal tiskati vabila na plesni venček s silno primerno in ganljivo pripombo: Čisti dobicek plesne veselice se bo porabil za grobni spomenik ranjenemu blagemu mladencu I. I. — Saj pravimo: kakor je okus.

n **Rakek.** Katol. slovensko izobraževalno društvo na Rakeku priredi v nedeljo, dne 4. t. m. ob pol 4. uri popoldne v Društvenem Domu predstavo. Spored: 1. Lurška pastarica. 2. Strahovi s petjem. — Vabljeni ste vsi prijatelji poštenega razvedrila.

n **Katoliško izobraževalno društvo v Dolenjem Logatcu** ima na Svečnico, t. j. 2. februarja 1912 ob pol 3. uri popoldne svoj 5. redni občni zbor v Društvenem Domu. Ker so na dnevnem redu zelo važne stvari, prosimo obilne udeležbe ne samo od članov in članic, temveč od vseh prijateljev našega društva. Zvečer ob pol 8. uri pa vprizori dramatični odsek lepo dr. Krekovo igro »Turški križ«.

n **Iz Črnege vrha.** Na vprašanje v zadnjem »Domoljubu« glede poštnih razmer odgovarjam, da naj se ljudje ozirajo na poštno določbo, pa bomo lahko shajali in živeli v prijateljskih odnosih. Ako se

pa želijo pojasniti o poštnih določilih, razložim ista vedno dragevolje. Dopusčati pa ne morem in ne smem, da bi imel vsakdo svoje določbe. To zadostuje! — Ivan Majhen.

n **Iz Podlipse pri Vrhnikih.** Naše lepo se razvijajoče slov. kat. izobraževalno društvo je priredilo na sv. večer božično »Prišel je on za vse na svet« s predgovorom, deklamacijami in petjem, kar se je na Sv. Štefana dan ponovilo. Odsek ženske zveze je v prav primerni vlogi za naše izseljence »V tujini« kazal na žalostne razmere vseh onih, ki še vedno silijo v Ameriko. Za novi društveni dom se je začelo z vso vnemo in skrbjo pripravljati in dovažati potrebni material, kar dela vso čast našim možem, mladeničem in dekletom. Posebna zahvala gre Starovrhničanom, Ligojncem, ki so dovažali opeko, št. Joščanom, Smrečanom in Žažerčanom, ki so dovažali obilo lesa, tako da smo s kamnom, opeko in lesom preskrbljeni. Čakamo le še na lepo pomlad, da se začne dvigati naš društveni dom. V nedeljo 28. t. m. smo imeli občni zbor izobraž. društva, volitev novega predsednika in druge pereče društvene zadeve, zlasti se je povdarjalo o pogojih in načinu, kako povzdigniti naše gospodarske zadeve. Sklenilo se je v to svrhu več mladeničev iz premožnejših hiš navdušiti za kmetijsko šolo in z njihovo temeljito gospodarsko izobrazbo kot vzgledni gospodarji v bodoče pomagati našemu poljedelcu. Vsak stan se mora za svojo stroko vzgajati!

n **Iz Idrije.** Zboljšanje plače našim rudarjem je došlo, in kolikor smo mogli zvedeti o tej zadevi, bode vse drugače, kakor do sedaj. Za vse državne rudnike bode enaka plača, na krajevne razmere se več ne gleda in plača se le v denarju, naravilje, žito in drva odpade. Vendar se pa vseeno onim, ki žele, preskrbi žito in drva, a mora plačati, oziroma se mu odtegne pri izplačevanju toliko, kolikor to rudnik stane. Vsi delavci se razdele v dve vrsti. V prvi so profesionalisti, t. j. izučeni rokodelci, kakor kovači, ključavničarji, pizarji itd., in poleg teh še boljše kvalificirani delavci; predelavci se neke imenujejo. V drugo vrsto spadajo pa vsi rudarji, navadni delavci. Vsaka vrsta ima 9 oddelkov ali podvrst, po katerih se avtomatično pomikajo vsake tri leta. Tedaj avanzira vsaki rudar čez tri leta, da le ni zagrešil kaj posebnega, preskočilo se ga ne bo. V I. razredu je dnevna plača 2 kroni 90 vin. do 4 K 70 vin.; v II. pa se prične z 2 K 60 vin. in se konča s 3 K 60 vin. Kolikor se dá sedaj presoditi, bode samskim delavcem, posebno začetnikom, še najbolj ustrezno. Z 18. letom bode rudar že zaslužil 2 K 60 vin. na dan; tega pač ne dobi noben začetnik, pa naj bo v kateremkoli stanu. Reklo se bode, pri tem ali onem delu se na dan več zasluži. Mogoče, a to je od danes do jutri. Tu pa je stalna plača, s popolno penzijo združena in za 8 urno delo zelo ugodna. Oni, ki imajo veliko družino, bodo pač je shajali, posebno še, ako bode gospodar pijanec ali kak zapravljevec. Do sedaj je imel po starem normalu rudar toliko žita, kolikor je bilo otrok. Tedaj kruha in žgancev ni nikoli manjkalo v družini, četudi se je denarna plača zapravila;

sedaj pa se zna zgoditi, da bode poleg lepega zaslužka vendar veliko pomanjkanje v družini in marsikateri se boče spomnil starih — »patriarhalnih« — časov, ko se lakote ni trpelo, a sedaj pri denarju le vsega manjka.

n **Blake.** Javen shod se je vršil v nedeljo 21. januarja. O deželnem zboru je prišel poročat poslanec in deželni odbornik dr. Zajc. Župan in poslanec Drobnič je pa govoril o občinskih zadevah. Ta shod nam je pokazal, kje naj iščemo prave prijatelje kmetijskega stanu. Kaj se je storilo v korist kmetijskega stanu, dokler so liberalci gospodarili v deželi? Nič! Ko je pa zavlada S. L. S., se je pa kmalu obrnilo na boljše. Kolikega pomena bo lovski in cestni zakon! Kaj vse stori deželni odbor za povzdigo živinorej! O kmetijskih tečajih, o gospodinjstvih šolah in o sto drugih rečeh, ki so v korist deželi, se liberalcem niti sanjalo ni. Ves čas zborovanja je vladalo med mnogobrojno zbranimi možmi veselo razpoloženje, h čemur je mnogo pripomogel pričujoči Franc Modic z Lahovega. Ta človek nagaja, kjer le more, in tudi na shodu je poizkusil svojo srečo. A skupil je tako, kakršne gotovo ni pričakoval. Dr. Zajc ga je zdelal, da bi imel človek sočutje s sivolasim možem, če bi ne vedel, da je le dobil, kar je že dolgo iskal. Nazadnje revež že skoro ni vedel, katere stranke da je in je izjavil, da ni liberalcev, ampak pristaš S. L. S. No, sedaj jih je še slišal. Brala sta mu levite Zajc in Drobnič. Zanimiv je bil prizor, ko je prekinil dr. Zajc preprič modicem in Drobničem in zavpil: »Ljudstvo naj sodi! S kom držite?« In vsa dvorana je zavpila: »Živijo Drobnič!« Pri zadnjih občinskih volitvah se je shajal z liberalci, bil je njihov kandidat in postavil krono svojemu liberalizmu, ko se je pritožil proti občinskim volitvam, pri katerih so z velikanskimi večinami zmagali pristaši S. L. S. Z ozirom na vse to predlaga dr. Zajc, da se Fr. Modic izključi iz stranke, kar je bilo tudi sprejeto. Z živijo-klici na cesarja, na škofa in deželnega glavarja se je zaključil shod.

d **V Starem trgu pri Kočevju** je potekla doba dosedanjega župana meseca julija 1909. Dne 29. septembra 1909 so bile volitve novega odbora, pa so bile razveljavljene, ker se je dokazalo, da je reklamacijska komisija po preteku reklamacijske dobe samovoljno v svoj prid popravljala volilne imenike. Drugič smo imeli občinske volitve 20. januarja 1910. Takrat bi bila liberalcem slaba predla, ko bi si ne bili pomagali s tem, da so izkazali prekratko reklamacijsko dobo, akoravno ni bila ni za minuto prekratka. Tretjič smo volili 18. oktobra 1911 v šolski sobi I. razreda. Vse je bilo v redu, dokler niso napravili zmešnjave lonci. To je bilo tako: Za oddajanje glasovnic je prinesel napredni župan tri zastarane lonce, za vsak razred enega. Oddajanje je trajalo toliko časa, da je imela komisija do trde noči zadosti opravka le z loncem prvega razreda. Do tu je šlo še nekako pravilno. Ker pa rabijo tudi lonci počitka vsaj po noči, je obljubil župan, da ju brezplačno prenoči v svojem stanovanju. Zato primeta lepi in krščan-

ski Peter oba zaspana lonca in odnese nezaprta in nezapečaćena spat h gospodu županu. Ali sta dobro spala ali slabo, se ne ve, res pa je, da natančno vemo, kdo je volil z nami v drugem in tretjem razredu in nam je bila tako gotovo zasigurana v obeh razredih precejšnja večina, kakor gotovo se je naslednji dan razglasilo, da smo ostali v veliki manjšini in kakor gotovo jih je še danes šestorica v sodnijski preiskavi radi preživahnega pospeševanja liberalizma. Tretje volitve so tedaj lonci razbili. Ravno čez 876 dni po prvih volitvah smo se četrtič pomerili in udarili z liberalci. Za te volitve, ki so se vršile letos, 22. prosinca, so se naši liberalci vsestransko pripravljali. Vsaj prvega razreda, so rekli, jim noben hudir ne vzame. »Slovenski Dom« je bil poln njihove hvale, vasi Laze, Zapudje, Tanča gora, Sodevce polne lepoga Petra. Da bi volilci videli, kaj vse so liberalci storili zanje, so naročili celo avtomobil za vožnjo med Starim trgom in Močilami. Od začetka pogumni liberalci so bili toliko bolj obupani, kolikor bližje so bile volitve. To so vedeli, da z lonci to pot ne pojde. In res so propadli v vseh treh razredih z odborniki in namestniki vred, največ zato, ker bi bili vsi radi župani, tako da so svoje lastne pristaše iz nevoščljivosti ven metali. Prav jim je!

Listnica uredništva

Danes smo morali zopet odložiti celo vrsto dopisov in to največ zato, ker nekateri ne znajo ali nočejo kratko pisati. In tako vkljub razsežnemu listu ni dovolj prostora. Dokler gotovi dopisniki ne bodo izprevideli, da se vsaka stvar dá tudi kratko povedati, toliko časa naj sami sebi pripišejo, če se jim dopisi odlagajo za prihodnje številke.

Dobre knjige

Novoporočencem in zakonskim priporočamo, da si nabavijo knjigo »Pouk zaročencem in zakonskim«, spisal župnik Janez Zabukovec, cena vezani knjigi 1 K 40 v. Knjiga obširno poučuje o medsebojnih dolžnostih, o katerih se pri krščanskih naukih in pridigah težje razpravlja. — **Napoved o osebni dohodnini** je treba davčni oblasti predložiti. Knjižica pod naslovom »Žun: Osebna dohodnina«, pove jasno, kako se ta napoved sestavi in kateri odbitki so dovoljeni. S pomočjo te knjižice si vsak davčni obvezanec marsikaj prihrani. Cena 1 K 20 v. — **Šmarnice za leto 1912**, izidejo pod naslovom »Šmarnice arskega župnika«, ki bodo po vsebini izredno zanimive. Glavni predmet je razlaga lavretanskih litanij; zgledi posameznih dni pa tvorijo krasno celoto s tem, da nudijo izredno zanimiv životopis župnika arskega blaženega Janeza Vijaneja. — **Bog med nami**. Premišljevanja in obiskovanja v presvetem Zakramentu pričujočega Boga. Ta naslov ima knjižica, ki je izšla pred kratkim v zalogi Katoliške bukvarne in nudi prelepo stvarino za tiha premišljevanja pred najsvetejšim Zakramentom. Cena z rdečo obrezo 1 K 80 v, z zlato obrezo 2 K 50 v, po pošti 20 v več. — **Zbirka ljudskih iger**. 18. in 19. snopič z igrami protialkoholne vsebine: »Dekla božja«, za ženske, »Pijavka«, »Rešitelj«, za moške vloge, krasna ljudska igra za ženske vloge »Junaške Blejke«, »Skriven zaklad«, »Kmet in avtomat«, za moške vloge. Na ovitku je seznam prejšnjih zvezkov te zbirke, ki obsega bogat zaklad lahko uprizorljivih ljudskih iger. — Vse našete knjige se naročajo v »**Katoliški Bukvarni**« v Ljubljani.

Za kratek čas

Pri sodniži. Sodnik: »Pri vas je dokazano, da ste drva kradli. Ali ste bili že kdaj zaradi tega kaznovani?« — »Ne, gospod sodnik, sedaj me pri tem še ni nihče zasačil!«

Konec sveta. Sloveč profesor stopi v brivnico. Brivec ga spoštljivo pozdravi in reče: »Ali ste že slišali, gospod profesor, da bo letos konec sveta? Stoji v vseh časopisih!« — Profesor molči. Brivec: »Prav res, gospod profesor, in vse se bo vršilo po tistem redu, kakor pri stvarjenju. Najprvo bo nastopila tema, potem bo zmanjkalo vode in bodo pokončane ribe; potem vsahne rastlinstvo in poginejo zverine in nazadnje — v soboto — pogijejo domače živali: konji, krave, osli itd.« — Profesor: »Torej osli poginejo v soboto! Kdo bo pa mene v nedeljo obrill!«

V ječi. Jetnik tovarišu: »Zakaj pa Kozlev, čar zmeraj muhe lovi?« — »Lovski tat je, pa se lova ne more odvaditi!«

Tudi pohvala. V mestu so rokodelci imeli veselico, pri kateri so nastopili tudi štirje peveci (kvartet). Ko so s petjem prenehali in jim je družba ploskala, stopi basist k enemu krojaču ter ga vpraša: »No, mojster, kaj pa vi pravite?« — »Vi ste imeli najlepše hlače!« se odreže krojač.

Vojaška strogost. Stotnik: »Vi, gospod lajniant, boste ob dveh ponoči stražo pregledali!« — »Z veseljem, gospod stotnik!« — Stotnik: »Ne — brez veselja morate to storiti!«

V šoli. Učitelj: »Lojzek, misli si, da imam v žepu deset kron; tvoj oče mi jih pa posodi sedem. Kaj imam?« — »Dolg, gospod učitelj!«

Pravi vzrok. Hribolazec vodniku: »Ali si je res tukaj pred dnevi nekdo vrat zlomil?« — Vodnik: »Res! — pa ga je tudi že dolgo prej bolelo!«

Maloveren. Tast: »Vi dobite mojo hčer za ženo in dvajset tisoč kron dote. Od tega vam dam na roko pet tisoč precej po poroki, drugo pa v presledkih, kakor bom dobival od dolžnikov.« — Zet: »Dobro, toda s poroko počakajmo dotlej, da boste vse iztirjali!«

Pijančevo premišljevanje. »Žalostno bi bilo na svetu, če bi bili prazni žepi in prazni sodi. Prazni žepi in polni sodi, to bi bilo še huje! Polni žepi in prazni sodi, — to bi človeka tudi jezilo, — ampak polni žepi in polni sodi — to je veselje!«

Nepoboljšljiv. Profesor izprašuje vpričo učencev pijanca, ki je vsled pijančevanja norel ter ga vpraša: »Kako dolgo ste že v bolnišnici?« — Pijanec: »Meni se zdi, da dva tedna!« — Profesor: »Povejte sedaj tem gospodom, kaj vam manjka!« — Pijanec: »Snopsa, gospodje!«

Sirolin "Roche"

se je tisočkrat preizkusil pri

pljučnem kataru

zgodnjem in zastarelem

kašlju, oslovskem kašlju in po vnetju pljuč.

Prost omamljivih sredstev.

2248

Vaše zdravje

dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačijo. Vaše spanje postane zdravo. Vaša dobro počutnost se zopet vrne, ako uporabljate pristni Feller-jev fluid s znamko „Elsafluid“. Dvanaestorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko).

Mnenje gospoda dr. B. Astar-
gieffa

Tirnovno.

Gospod J. Serravallo

Trst.

V svoji praksi sem imel večkrat priliko pripisovati Vaš preparat Serravallovo Kina vino z železom in že po prvih poizkusih sem se prepričal o njegovem delovanju. Leta 1907 je razsajal v tukajšnji garniziji legar. Jaz kot garnizijski zdravnik sem imel v oskrbi 45 bolnih na trebušnem legarju; pripisal sem vsakemu konvalescentu 60 do 80 gramov Serravallovega vina na dan s primerno hrano in opazil sem, da so se bolniki popravili in da je teža po 15 do 20 dneh narasla za 3 do 4 kilograme. V nekem slučaju močnega črevesnega vnetja sem pripisal Serravallovo Kina vino z železom in pacient je ozdravel v približno 2 do 3 tednih. Rabil sem ga tudi proti bledici, malokrvnosti in suhemu ekcemu. Iz vseh teh poizkusov lahko sklepam, da je Serravallovo Kina vino z železom pomoček, ki povzdigne v kratkem času organizem, da je imenitno krepilo proti bledici in malokrvnosti. Po mojem mnenju je za nas Serravallovo Kina vino z železom prepotrebno tudi zato, ker ga bolniki radi jemljejo vsled dobrega, aromatičnega okusa.

Tirnovno, 10. oktobra 1908.

Dr. B. Astar-gieff.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 24. jan.: 47, 32, 72, 75, 55.

Trst, 27. jan.: 83, 49, 29, 37, 48.

Line, 27. jan.: 27, 89, 3, 74, 37.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 30. januarja 1912.

Deželni pridelki:	Cen.		Zliva, meso	
Pšenica	24	20	Živa vaga:	
Rž	19	30	Goveda pitan:	94
Ajda	2	70	Teletna težka:	112
Jecmen	19	40	Teletna mala:	112
Oves	20	30	Prasici	112
Proso belo	24	60	Koštunji	112
Proso rumeno	18	30		
Koruzna stara	21	70	Kuretnina in drugo:	
Koruzna nova	20	80	Maslo kuhano	
Leca	16	30	od k 200— do	290
Grah	27	50	Maslo surovo od	320
Larano seme	15		K 200— do	
Grasica	24	80	Slanina sveža	62
Domaca detelja	150		(spen)	
Gorenjska repa	43		Slanina prek-	
Pistol R. nican	0		ena	100
Pistol Prapeliča	38		Mast svinjaka	104
Pistol Manualon	22		Loj	92
Cebula	9		Jajca 100 kom	8
Krompir	—		Pisanci	1
Zelje veže	—		Gošobi	8
Zelje kisto brez	11	20	Raca	1
Rep. sveža	4	20	Goš	8
Kena kisa brez	10			
soda	10		Kolonija'no blago	
Brine	28	70	na celulo	
Kumna	73		Riz Rangon od	34
Oreh	—		K 27— do	
Gobe suhe	—		Kava Santos od	292
Jajce	10		K 27— do	
Zelid	10		Sladkor	191
Smrekovi storži	4	50	Petrolej	40
Seno	3	20		
Sl. ma	3			
Stelja	3			

Zanimivo izjavo je poslala te dni lekarnarju E. V. Fellerju v Stubici baronica Helena Feitagh-Loringo v Gorici. V dotični izjavi se pripoveduje, da je prejela baronica laskavo dopisnico prijateljice Lacroma, v kateri se ji zahvaljuje za izredno uslugo. Povodom obiska v Gorici so jo namreč napadle nepopisne nemalogične bolečine. Baro-

nica ji je ponudila steklenico Fellerjevega fluida. Gorenja zahvala je pač najboljši dokaz o presenetljivem učinku. To izborno zdravilo se naroča pri lekarnarju E. V. Fellerju v Stubici, trg Elsa št. 17, Hrvatsko.

Novi jubilejni cenik s koledarjem

je izšel o najnovejših urah, zlatnini in srebrnini koji se vsakomur na zahtevo brezplačno dopošlje. Zadostuje dopisnica za 5 vinarjev in vaš naslov.

Poročni prstani

1 par od K 7.— naprej.
Graviranje zastoj.

Fr. Čuden, Ljubljana

Prešernova ulica šte. 1.

Lastna tovarna ur v Švici.

šivalni stroji, najboljši in najcenejši, s petletnim jamstvom.

Hrastove deske po 3 cm debele poljubne dolžine in širjave kupuje proti takojšnjemu plačilu Ivan Šiška, parketaa tovarna, Ljubljana, Metelkova ulica šte. 4. 217 6-1

Lepo posestvo

se proda pod ugodnimi pogoji z gostilno vred v obližju cerkve in kolodvora. Šmarje, Sap, Dolenjsko. Več se izve pri Ivan-u Zajcu na Sapu.

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg šte. 25

Pozor!

Pozor!

Moja

št. 410 nikel Roskopf

jako dobro iduća, samo K 4 10,

št. 500 z sekund. kazalcem K 5 50

Dve leti garancije.

Lastna profokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

IKO

Vsak čitatelj tega časopisa dobi zastoj in poštine prosto moj bogati cenik od ur, zlatnine in srebrnine. - Pišite še danes eno dopisnico za 5 vinarjev na trdko

H. SUTTNER, Ljubljana 1.

50 kron tedenske plače

ali
50-60% provizije

dobi vsak s prevzetjem prodaje svojih svetovno znanih napisov in blaga, med tem zadnje novosti in predmeti brez konkurence. Dok žem s izvirnimi naročilnicami, da te mnogo mojih zastopnikov tam, kjer se je blago doslej vpejalo, zaslužilo na dan nad 30 kron. Glavna sezona se pričinja. Pojasnila zastoni. Zastopstvo se odda kot glavno ali stransko opravilo. Zadošča vprašanje po dopisnici.

ANTON HRUBY
Müglitz, Morava.

Dopisuje se nemško. 254

Mnogo stotin

priljubljen za nakup vporabnih predmetov in priljubljenih daril vseh vrst vseboje moj glavni cenik s približno 4000 slikami, ki se na zahtevo pošlje vsakomur zastoni in poštine prosto.

C. in kr. dvorni založnik
Jan Konrad
Brux 2758 (Češko).

Pišola za prazno (strašljivo) strela.

Varno, in najbolj gotovo sredstvo za obrambo, preplašanje in straženje.

Vedno za strel pripravljeno. Zelo glasen pok. Nedomest drago in neverno orožje. Neizogibno potrebno za kolesarje, turiste, poštne, avtomobiliste, vrtnarje itd. Najboljše strasilno in hrabro sredstvo proti napadom in posm. Pri silovitih in izletih neškodljiv predmet za šalo z velikim uspehom. Cena pištol iz kovine fino izdelani s 50 patroni K 3. Nedomeš municija 160 patron K 3. 200 patron K 4. Skladnja za zavoj K 30. Pošilja po povzetju ali če se denar naprej pošlje.

J. B. Rabinowicz, Dunaj VII.,
Lindengasse 2 D. L. 118

Naročajte „Slovenca“

Več kot 4000 slik vporabnih predmetov in daril vseh vrst ima moj najnovejši glavni cenik, katerega pošljem takoj vsakomur
ZASTONJ
in poštine prosto.
C. in kr. dvorni založnik
Jan Konrad
Brux št. 2760. (Češko).

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih posredalcev s sklenjenim blagom za gospode in dame se sprejmo proti visoki proviziji event. p. zneje stalno pri prvi razpol. blaga. Ponudbe pod: „Weltfirma 9 6“ na anončno pisarno M. Dukes Nachf. Dunaj 11. 2381.
Narav. nakup. Ustanovlj. 1870.

Zasluzek!

2-4 K na dan in stalno s prevzetjem lahke pletenine doma. Edino moj stroj za hitro pletenje „Patenthebel“ ima izkušene jeklene dle, plete različno nogavice, prodne in športne izdelke. Prednamje nepotrebno. Poduk zastoni. Oddaljenost ne škoduje Trojki mail. Pism. garanc. in zbir. službe. Neodvisna eksistenca. Prospekt zastoni. P. d. elje za pospeševanje domačega dela, trgov. sodn. protokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Neukengasse 1.06. 1892

Pristni 14 kar. zlati in srebrni poročni prstani

V pristnem srebru c. kr. uračno puncir.
K-80, v prist. pozlačnem srebru K 1-1, v novem zlatu K 3-1, v 14 kar. zlatu K 7-50, 8-50, 9-30, Uhan, brože, zapesnice za poroč. darila v krasni izvršitvi po zelo nizkih cenah v bogati izbiri. Lošček papirnega odrez 12 1/2 ero.

C. in kr. dvorni juvelir
JA KONRAD
v Bruxu št. 2756 (Češko.)
Bogato ilustr. glavni cenik z nad 4000 slikami zastoni in franko.

Ceneno češko

samo nova dobra lakovost 5 kg sivega, skubljenega K 9-60, 12-1, boljšega K 15-1, belega mehkega paha K 24-1, boljšega K 30-1, snežnobelega, zelo finega K 34-1 do K 42-1. — Razpoložljive franke in earine prosto proti povzetju. Zamenja proti povratni poštni stroškov dovoljena.

D. Schnurmacher,
Taus 246 (Češko).
Najzanesljivejši in najboljše je ako se izbere iz ilustr. cenika z vzorcem postelj. perja in postelj. blaga, ki se pošlje radevolje zastoni in franko. Prosi se naznanj. ceno perja za poskušajo.

Ne zamudite

pred nakupom vporabnih predmetov in daril vseh vrst zahtevati moj glavni cenik s 4000 slikami ki se pošlje vsakomur zastoni in franko in v katerem dobi vsak kaj primernega.

C. in kr. dvorni založnik
Jan Konrad
Brux št. 2759 (Češko).

SUKNA

in modno blage za gospode in gospe prip. izvozna hiša PROHOP SKORKOUŠKY in SIV v Humpolcu na Češkem. Vzorec na zahtevo franko. Na željo hočem dati takoj izgotovljive gosposke obleke. 284

GEFIRI

Hiša s trgovino

tik župne cerkve in 1/2 ure od kolodvora z dobro ohranjenimi gospodarskimi poslopji z zemljiščem ali brez njega, se ceno prodaja radi selitve. Več pove Jernej Jerant, Sora 46. — Medvode. 289

Učenca

za pekovo obrt sprejme takoj Mihael Černe, pekovski mojster na Jesenicah. 292

Na mojem posestvu v Skradu na Hrvaškem potrebujem dve kmečki družini, takoj kateri bi se tam stalno naselili. Družine z znanjem mlekarstva imajo prednost. Stanovanje, gorivo, nekaj vrta in zemljišča prosto, vse drugo po dogovoru. Pobljše se izve v pisarni Josipa Lončariča v Ljubljani, Strelška ulica 27.

Učenca

za čevljarji obrt sprejem takoj po dogovoru Franc Zupan, Bodešče, p. Bled.

POPOFF
najboljši čaj na svetu. 3306

Služba cerkovnika in organista

na Jančem se razpisuje. Nastopi se lahko takoj.

Le pri vporabi od leta 1886 sljajno pohvaljenega, z znamko

„Seehund“
gumitrnan masti za čevlje
nepremočni, zelo trpežni, mehki in sposobni za lečenje. Izborna tudi za preproge za vozove, konjsko opravo, gonilna jermena itd. — Dobi se povsod v škaflijah po 30 vin. in večjih posodah kjer ne, pri samozastopstvu J. Lorenz & Co., Heb na Češkem in Böhme & Lorenz, Chemnitz, Saško. — Sodba se glasi: Pošljite mi zopet en zavoj „gumitrnan“ masti z znamke „Seehund“. Sem zelo zadovoljen.

Taiften, 21.12. 1909.
Alojz Prem, lovec.

Učenca

za kolarsko obrt sprejme v pouk Franc Krašovec, kolarski mojster na Vrhniki. 293

6 mesecev za poskušnjo

pošljem svoj lasestržnik proti povzetju 4 K 75 v n. in se zavežem, da ga v šest 6 mesecev vzmem nazaj in vsoto takoj vrnem. Lasestržnik je 10 cm dolg, iz najboljšega jekla, najfinejše poniklan, s 32 zobmi, s tri m. premikajočimi česalnik, za tri vrste striženja, 1. a 3, 7 in 10 mm, z rezervnim peresom, v finem kartonu in navodilom, vsled česar vsakdo lahko striže lase. Popon samo K 4-75, s povratnim peresom K 5-30, s prvim peresom za brivce K 8-30, Bradostrižnik K 5-1, brivski priprave K 2-50, brivce K 2-1. Bri. slika priprava z 10 rezervnimi noži K 6-1. Pošilja po povzetju.

J. H. Rabinowicz, Dunaj VII. Lin-
dengasse 2. D. L. 118

Razglas.

Vsi gozdi rajnega gospoda Franceta Omerca iz Kranja, kateri leže v Besnici in kateri so last gospe Pavle Sajovic iz Tacnja pod Smarno goro, se bodo prodali

na javni prostovoljni dražbi
dne 6. februarja 1912.

Razprodaja in dražba teh gozdov se bodo vršila na licu mesta, to je v Besnici.

Ti gozdi se bodo prodali po posameznih parcelah, kateri merijo približno 2 do 4 joha.

Vsako, ki se zanima za nakup teh gozdov naj pride dne 6. februarja 1912 zjutraj ob 8. uri v Besnico k „Mahavu“ od koder se pedajo vsi udeleženci naravnost v gozd na lice mesta k dražbi.

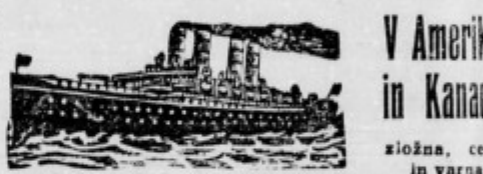
Natančnejša pojasnila daje in vabi k obilni udeležbi

Pavla Sajovic

veleposestnika soproga v Tacnju.

Katera nevesta

želi kupiti lep pozlačen ali posrebrjen pas (sklepanec) ga dobi Sv. Petra cesta št. 15 v Ljubljani. 290 1-3

vožnja 3-98/12

Bližnji odhod iz domače luke

Reke: Franconia 14./2. Ultonia 21./2. Laconia 23. 1912.

Iz Liverpoola: Lusitania (najhitrejši največji in najlepši parnik sveta), 17./2., 9./3., 30./3., 27./4., 18. 5. 1912, Mauretania 20./12./3., 25./3. 13./4. 11./5. 1912.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 200.— za odraslo osebo vstevši davek in K 110.— za otroka pod deset let vstevši davek.

Varujmo vsako rano

da se ne okuži in jo pokrijmo z antiseptično obvezo.

Že 40 let se je izkazalo mečlino vlačno mazilo takozvano praško domače mazilo, kbt zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvezuje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

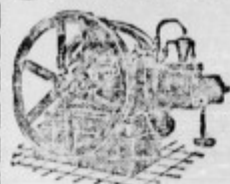
Razpošilja se vsak dan.

1 piščica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošlje 4 piščice, za K 7-16 pa 10 piščic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije. Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

8
Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna »Pri črnem orlu«
Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaš, Rih. Sušnik.

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

B. Fragner & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX, 6.
Heiligenstädterstrasse 8, 1/2.

izstarejša specialna tovarna motorije za dvotaktna motorja na surovo olje.

Vam manjka

če kašljate, ste hripavi, nahodni, če imate oslovski kašelj, itd., v dosego zdravja samo preizkušeno, zdravniško priporočeno in dobro dišeče sredstvo

Thymomel Scillae.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni
c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika! 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljavi K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljavi 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljavi 20 K.

Pazar ali ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko. 3118

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: Richard Sušnik, dr. G. Pivovari, Joz. Čizmač.

Filip Fajdiga

zaloga pohištva

Ljubljana
Sv. Petra cesta
št. 19

priporoča svojo
veliko zalogo
raznovrstnega
pohištva
po
najnižjih cenah.

Rudolf Foukal

Jägerndorf, Češko.

Razpošilja sukno krojaškim mojstrom. Omenjena trvdka razpošilja krojaškim mojstrom, ki imajo veliko odjemalcev, naj-novejša, najtrpežnejša in najlepša

vrste sukna

tudi na metro po tvorniški ceni. Bogato zbirko vzorcev pošilja zgorajšnja trvdka poštino prosto na ogled.

Hranilnica in posojilnica v Gorjah pri Bledu prodaja, oziroma da v najem pod ugodnimi pogoji

„Kodrasovo“ gostilno v Spodnjih Gorjah.

Gostilna ima ugodno lego ob križališču treh cest. Podrobnosti pove vodstvo hranilnice.

Priznано najboljša vrsti belega platna za perilo sta:

Planinsko platno po 4 h in

Gorenjsko platno po 52 h

Pri večjem naročilu popust.

Glavna zaloga v Ljubljani:

„PRI GORENJKI“ Pogačarjev trg št. 3.

Varstvena znamka „Gorenjka“

Zahtevajte povsod!

Najboljša in najcenejša posrednica za drogerije, kemikalije, medicinska zelišča, tudi po Knoppu, ribje olje, toaletno predmete, fotografirane aparate in potrebščine, sredstva za desinfekcijo. Velika zaloga najtinejšega konjaka in ruma.

Oblastveno koncesirana oddaja strupov.

Za živinorejce: posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, cecjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila so izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc,
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. Ceniki zastoj.

Zapomnite si,

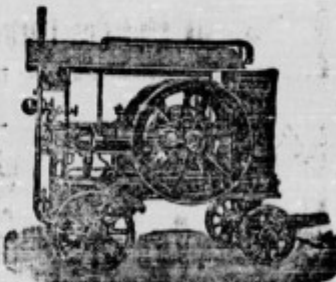
da je slast poučnega dobre prehrane, slast do jedi torej najvažnejši pogoji zdravja. Vsak, ki mu je na tem lež če, da ostane živeč zdrav in da dobro prebavlja, naj poskuša i že več desetletij preizkušene Brady-jeve železno kapijole, prej Marijacejske železno kapijole, katere so že zdavnaj priznane kot najzanesljivejša domača sredstva proti vsem železnim težavam za otroke in odrasle. Dobi ajo se po 80 vinarj v steklenici in po K 2-60 dvojna steklenica. Kjer se ne dobi, pošlje i pelovatelj G. Brady, Dunaj I., Fleischmarkt 2-462 poštino pros o na dom 6 steklenic za K 6-80 ali 8 dvojn. steklen. za K 6-80.

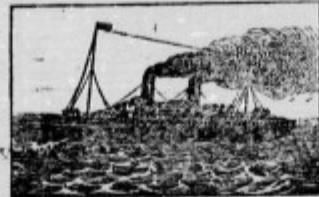
Motorji. Motorji na surovo olje in z močnim pritiskom od 10 do 20 HP. Obratni stroški 1-1 1/2 vinarja na uro za konjsko silo.

Ležeči ali stoječi motorji na: bencin, petrolin ali bencol: od 1-50 HP, kakor tudi lokomobili od 2-20 HP. Obratni stroški 5-6 v narjev na uro za konjsko silo.

I. WARCHALOWSKI
Dunaj, III., Pau usgasse 3. — Budapest, VI., Vaci-körut 37.
Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obiski odjemalcev zastoj.

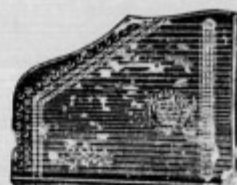
Samo 6 dni! Samo 6 dni!

Edino pri **ED. ŠMARD**, polovalga pisarna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18 dobiš veljavne vozne liste (sifkarte) za francosko linijo čez Havre v New-York in iz Amerike nazaj v domovino.

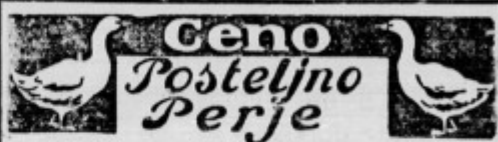
Brez znanja not igrate

na patentovane ameriške kitarne citre.

Te citre so 4 cm dolge, z 41 strunam, 6 akordnimi vrstami V eni uri zna vsak igrati, ker se note podložijo pod strune. Igra se tudi lahko po notah kakor na vsake druge citre. Te pozostnost vzbujajoče kitarne citre z solo in drugimi potlačilnicami in s 6 listi 2 notami, kakor: Dolarška princezinja, Ves la vdova, — rez. valove, Na grobu stari v, i. t. d. stane samo K 10-—. Druge note à 20 h za list. Seznamek listov z notami zastonj in poštino prosto. — Za zaboj se računa 90 h.

J. H. Rabinowicz, Dunaj VII., Lindengasse 2, D. L.

1 kg sivoga skubljenega K 2-—, boljšega K 2-40, pol belega pr ma K 2-80 belega K 4-—, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7-—, 8-— in 9-60. Sivoga puha K 6-—, 7-—, belega finega K 10-—, prsnega puha K 12 — od pet kg naprej franco.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega modrega ali belega inel (nanking) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim posteljinim perjem K 10-—, s pol puhom K 20-—, s puh perjem K 24 — Posamezne pernice K 10-—, 12-—, 14-—, 16-—. Posamezne vzglavnice K 3-—, 3-60, 4-—. Pernice 200 krat 140 cm velike K 13-—, 15-—, 18-—, 20-—. Vzglavnice 100x70 cm velike K 4-50, 5-—, 5-60. Spod. pernice iz najbolj. gradla za postelje 180x116 cm velike K 13-— in 15-—, razpošilja proti povzetju ali naprej vplačilu

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les.
Nikak riziko, ker se zam njava dovoli ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega posteljnega blaga zastoj. 1117

Nazdar!

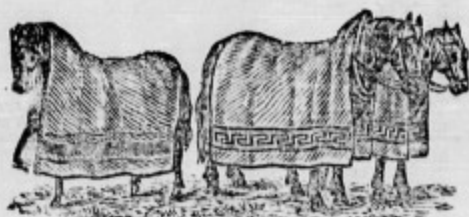
Slovenskim tovarišem priporočamo, da si naroče bogato zbirko vzorcev trvdke

Rudolf Foukal, Jägerndorf, Češko.

Ta vsebuje najnovije in najcenejše vrste sukna

in zato zasluži omenjena trvdka, da dobi mnogo odjemalcev.

Mnogo čeških in moravskih krojačev.

Združene tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno po meni 4000 komadov takozvanih

vojaških kocev za konje

za ceno le K 4.40 komad in K 8.60 za par (6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj. Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot kožuovina, temnosivi, okoli 150-200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. Razločno pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na STEINER-jevo komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za koce

Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

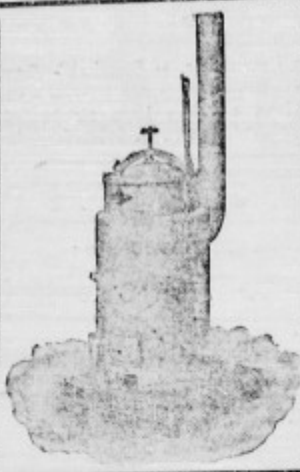
Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugaja-joče se zavežem vrniti naprej poslani denar. Mnogostevilna priznanja in naročila so došla od kobilarne v Radavcu, Komornu in Brody-ju župnika Kolarja Tutz-u dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weidbergerja Hlosa, Grünwalda, Zorkovak, Rotter Liditen, pl. Mroczkowski-ja Dobrostang, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Mankendorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina, Fohringerja in dr. 2855

Adolf Hauptmann-a nasled. A. ZANKL SINOVI

tvornica barv, lakov in firnežev
priporoča: 214

oljnat, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež kranjski, laki, mavec (Gyps) olje za podo in stroje, karboline, čopiči itd.

Naslov zadostuje: A. Zankl sinovi, Ljubljana. Cenik zastoj.

ALFA

brzoparilniki za krmo so **najboljši!**

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine.

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

Zahtevajte cenike!

Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII. 3.

Zahtevajte zastoj

JAN KONRAD
Prva tovarna ur v Brúxu št. 2725 (Češko).

Prava švicarska nik. ank.-rem. ura, sistem Koskopf K 5.—, 11 kom. K 14.—, Registr. Adler-Roskopf nik. ank.-rem. ura 7 K. Prava srebrna rem. ura K 8.40. Nikak riziko! Zamenjava dovo- hena ali denar nazaj!

Zmaga moderne tehnike!

Izvirni švedski motorji na surovo olje

Balder (stoječi), **Robur** (ležeči),

najpopolnejše in najboljše izvršitve novo patentovani na celem svetu! Edini dvotaktni motor na surovo olje, ki deluje brez dima in duha, celo pri najmanjšem obtežilu! Brez zavžiganja, brez ventila, nizko število obrata! — Uporaba je enostavna, streže lahko vsak delavec poleg drugega dela. — Glavna os teče v olju, zavoljo tega tudi nobene obrabe. — Obratni stroški 1—2 vinarja na uro in konjsko silo. Nobena nevarnost ognja, nobene finančne kontrole! Pripravi za poljedelce, mline, za nabavo električne luči kakor za vsako- vrstni obrat do 500 HP. Zahtevajte popis in cenik št. 18 zastoj.

Obiski inženirjev in proračuni nabavnih stroškov
kakor pojasnila zastoj brez obveznosti.

Samoprodaja od

2346

Szabo & Wittmann

špecialna trgovina za motorje na bencin in surovo olje

GRADEC, Annenstrasse 30.

Razprodaja se odda protokoliranim tvrdkam.

Izjavljam,

da je potrebno v vsakem gospodinjstvu zanesljivo razkuževalno sredstvo. Za čiščenje ran, turrov, za odvrnitev infekcijskih bolezni, v svrhu desinficiranja ob bolniških posteljah ter preprečenja slabega duha ter potenja nog je steklenica

Lysoforma

kot desinfekcijsko sredstvo priznано najboljšo. Dobiva se z uporabnim navodilom v vsaki lekarni in drožeriji po 80 v izvirnih steklenicah. Lysoform toaletno milo 1 K komad. 206 52—1

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Herbabny-jev podfosornato-kisli

Apneno-železni sirup

Ta je že 42 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen pravi sirup. Odstranjuje sluz, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za izvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev:

V zalogi je že pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovecu in Vojšperku. 3249

Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev naslednik).

Prištevamo z zdravno navadeno znamko

Pred področjem se svati

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nevarne bolezni. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja s najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2.20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1.,

Kaiserstrasse 73—75.

Odgovorni urednik: Ivan Rakovec.

Izdaja konzorcij „Domoljuba“.

Tiskala Katoliška tiskarna.